

Osvoboditev

REVIJA ZA PRIJATELJE

živali

številka 23

april 2012

letnik 9

REVIJA JE BREZPLAČNA

Znani Slovenci:
**Nataša Tič Ralijan o
veganski prehrani**

Cerkev in živali

Inteligenca živali:
**Živali so bolj pametne
kot mislimo**

Škandal v EU:
**Večino živali zakoljejo
brez omamljanja**

**Učenci rešujejo
dvoživke**

Auschwitz
se ponovi vsakič, ko gre kdo
mimo **klavnice** in si misli:
'Saj so samo živali.'

-Theodor Adorno

Vsako čuteče bitje ima pravico
do svojega telesa in življenja.

Z vsakim korakom, s katerim
se približate veganstvu,
vnesete v svet več sočutja.

- Vegan Outreach

**Velika noč je slavljenje življenja in novega
začetka.** Iz spoštovanja do **VSEH** čutečih bitij
izbirajte jedi, za
katere krutost
ni potrebna.

Anonimna grozilna pisma zaščitnikom živali

V današnjem času se v mnogih državah po svetu in tudi pri nas vedno več govori o pravicah živali in grozodejstvih človeka nad njimi. Kar je razveseljivo, nujno potrebno in normalno za čas, v katerem živimo. Toda mnogim to ni všeč, še posebej tistim, ki imajo koristi z izkoriščanjem živali. Mnogi obračajo velike denarje na račun ubijanja in klanja živali, mnogim je to hobi ali šport. Mnogi pa zaslužijo velike denarje na račun bolnih ljudi, ker se prehranjujejo nezdravo, saj jedo meso živali. In zopet se dogaja podobno kot velikokrat v zgodovini, npr. v času suženjstva, ko so tisti, ki so imeli koristi od sužnje, to želeli na vsak način zadržati čim dlje.

Podobno se dogaja tudi danes, ko gre za odpravo suženjstva živali. Mnogi ne izbirajo načina in sredstev za to ter so pripravljene narediti marsikaj, da suženjstvo in mučenje živali ostane čim dlje. Pripravljene so, kot kažejo anonimna grozilna pisma, katera sem prejel pred kratkim, tudi fizično obračunati, koga poškodovati ali morda še celo kaj hujšega. Za lažje razumevanje bom citiral zaključni odstavek iz zadnjega anonimnega pisma: »Bog pomagaj, kaj se greste, mislim, da bo potrebno ukrepati, iti do konca in vas izločiti, izgnati, uničiti, da ne boste povzročali zla, gorja, strahu med zemljani. Ja, to se bo zgodilo, bodite še bolj previdni, opazujemo vas, vašo kmetijo, nekaj se bo zgodilo. To vam garantiram.«

Spoštovani, ali je res normalno in naravno, da se grozi tistim, ki dajo svoj glas za živali in naravo? Je res normalno, da mora potem računati s temi grožnjami? Zame so to nemoralna, neetična in kriminalna dejanja. Zato sem tudi podal prijavo na policijo. Resnično upam in si želim, da javno tožilstvo in policija ukrepata pravilno in pravočasno.

Že več kot desetletje delujemo javno in se vedno podpisemo pod pisma ali članke, torej za tem, kar pišemo, stojimo. Res je čudno, zakaj so pisma anonimna, zakaj se njihovi avtorji ne upajo podpisati.

Drage bralke, dragi bralci, v kolikor se vam zdi naše delovanje potrebno, vas tokrat vabim, da vzpostavite stik z nami, postanete član ali se nam na kakršenkoli način priključite, kajti več nas bo, težje nas bodo uničili, kot piše v pismu.

Stanko Valpatic, predsednik Društva za osvoboditev živali in njihove pravice

VSEBINA:

Surovo ravnanje lastnikov psov	4
Učenci rešujejo dvoživke	5
Lovci ubijajo mladiče, da razbremenijo mater	6
Bolezen na krožniku	8
Cerkev in živali	11
Hitler ni bil vegetarijanec	12
Grozljiva dejstva o farmah za proizvodnjo krzna	14
V klavnici so se smejali zaklanemu prašiču	16
Živali so bolj inteligentne kot mislimo	18
Zima na Deželi miru	20
Avstralija bo morala pomesti pred svojim pragom	24
Svoje prijatelje peteline ni dala v zakol	25
Večino živali v EU zakoljejo brez omamljanja	26
Zavanjanja »strokovnjakov« za zdravo prehrano	27
Zakaj je dobro biti OrCa	28
Medvedko so zaprli v razpadajoč avtobus	29
Nataša Tič Ralijan o veganski prehrani	30
Vegetarijanska poroka v Prekmurju	32
Trgovina »K naravi«	36

Impresum:

OSVOBODITEV ŽIVALI, revija za prijatelje živali, letnik 9, številka 23, april 2012

IZDAJA:

Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice

Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva,

tel.: 03/5763 303, 051 655 577

Transakcijski račun: SI56 02011-0253228311

Spletna stran: www.osvoboditev-zivali.org

E-pošta: info@osvoboditev-zivali.org

Predsednik: Stanko Valpatic

UREDNIŠTVO:

Odgovorni urednik: Damjan Likar

E-pošta: damjan@osvoboditev-zivali.org,

tel.: 041 356 093

Oblikovanje: Aleš Sotelšek

Lektoriranje: Metka Pekle

Uredniški odbor: Gretta Mikuž Fegic, Stanko Valpatic, mag. Marko Čenčur, Nataša Celin

TISK:

SET d.d., Vevška cesta 52, 1260 Ljubljana - Polje

2. april 2012, natisnjeno v 10.000 izvodih

Stališča društva niso nujno identična stališčem avtorjev člankov.

Ne želijo lova na svojem zemljišču

Ker zakon o gozdovih, zakona o kmetijskih zemljiščih in zakona o divjadi in lovstvu, ne urejajo ugovora vesti, so Društva za osvoboditev živali in njihove pravice, Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva in kmetje Jože Lipej, Milan Rus in Stanko Valpatič poslali ustavnemu sodišču v presojo pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti.

Pravnik Vlado Began, ki je pobudo pripravil, pravi, da slovenska ustava spada med moderne ustave ter priznava kar nekaj človekovih pravic in svoboščin. Tako zagotavlja nedotakljivost človekovega življenja, priznava pravico do osebnega dostojanstva, nedotakljivosti človekove telesne in duševne celovitosti, njegove zasebnosti ter osebnostnih pravic... Zelo pomembna je svoboda vesti, ki jo ustava priznava v 41. členu, saj tako omogoča realizacijo etičnih vrednot posameznika. Ustava v 46. členu varuje to svobodo vesti in zato omogoča ljudem pravico do ugovora vesti, pri čemer določa, da je ta dopusten v primerih, ki jih določi zakon, če se s tem ne omejujejo pravice in svoboščine drugih oseb. Evropsko sodišče za človekove pravice se je že dvakrat (1999 in 2007) izreklo, da nihče ne sme biti prisiljen, da dopusti lov na svojem zemljišču, če je iz etičnih razlogov proti njemu. Dopušča torej ugovor vesti lovu. Tudi v mnogih evropskih državah (Finska, Portugalska, Francija ...) lahko lastnik sam odloči, ali bo dopustil lov na svojih zemljiščih ali ne. Ugovor vesti lovu po slovenski zakonodaji ni dopusten, čeprav je mnogo ljudi proti lovu iz etičnih razlogov in čeprav je ugovor vesti dopuščen na področju vojske in zdravstva. To pa je v nasprotju z 41. in 46. členom Ustave, pa tudi 9. členom Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, ki garantira pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi. Poleg tega je takšna ureditev v nasprotju s 33. členom ustave, ki zagotavlja pravico do zasebne lastnine.

Tabla proti lovu na kmetiji Valpatič

Pobudniki trdijo, da je lov za njih nepotreben, saj jim živali ne naredijo omembe vredno škodo. Trdijo tudi, da je popolnoma napačno govoriti o škodi, če si živali vzamejo nujno potrebno hrano za svoje preživetje iz gozdov, polj in sadovnjakov, to je namreč njihova pravica, saj vzamejo le toliko, kolikor potrebujejo. Lov je tudi škodljiv, saj lovci potrosijo kar veliko svinca, ki je zelo strupen. Poleg tega lov povzroča nemir v naravi in prinaša živalim neizmerno trpljenje in bolečine, je pa seveda tudi zelo krut, kajti mnoge živali ostanejo ranjene več ur, preden umrejo v hudih bolečinah. Zato je tudi moralno-etično popolnoma nesprejemljiv. Želijo si, da bi Ustavno sodišče dobro razmislilo in pretehtalo omenjeno pobudo in se odločilo v korist živali in vseh tistih, ki so proti lovu in si prizadevajo za življenje v miru z vsem, kar nas obkroža.

Stanko Valpatič

Učenci rešujejo dvoživke na območju Rimskega vrelca in Ivarčkega jezera

Množičen pojav trupelc dvoživk na lokalni cesti Rimski vrelc - Ivarčko jezero je bil povod, da smo na OŠ Kotlje lansko leto (2011) prvič organizirali prenašanje žabic čez cesto. Letos bodo žabicam pomagali učenci iz OŠ Juričevega Drejčka.

S tem pristopom želimo učencem privzgojiti odnos do živali (tudi tistih brez dlake) in pokazati, da so v naravi pomembna vsa živa bitja in da je vsako namerno poškodovanje ali ubijanje živali nedopustno. Z našim ravnanjem pa bi apelirali tudi na lastnike Ivarčkega jezera, ki bi lahko postavili table in obiskovalce poučili o življenjskem ciklusu posameznih dvoživk, ki se nahajajo na območju Ivarčkega jezera, o koristnosti, lastnostih in življenjskih navadah krastač, sekulj, pupkov... Poudarek bi moral biti na izobraževanju in dvigu okoljske zavesti, ne na iztrebljanju dvoživk in ostalih vrst.

Živali so se pohabljene plazile po parkirišču

Predstavili smo problematiko učencem v OŠ Kotlje in se odpravili v akcijo. Z vedri, odsevnimi jopiči in naglavno svetilko smo se peš podali na pot od Rimskega vrelca do Ivarčkega jezera. Žal smo pri vходу na jezero naleteli na prvo večjo prepreko, saj so nas pričakala zaklenjena vrata (kljub vnaprejšnjemu dogovoru z lastniki) in tako smo morali vse dvoživke (sekulje, krastače, planinske pupke ...) prenesti v manjši ribnik ob propadlem hotelu Rimski vrelc. Kasneje smo seveda šli okoli ograje in prenesli žabice in krastače v njihovo prvotno mrestiče ... Zelo smo bili razočarani, ko smo bili na krožišču na Ivarčkem jezeru priča namernemu lovu in ubijanju z zakonom zaščitene dvoživk. Delavec podjetja Ivarčko, d.o.o. je namerno lovil in pobijal krastače, ker jih ni do konca pokončal, so se živali pohabljene plazile po parkirišču. Prav tako taisti delavec sistematično in vestno odstranjuje novonastali mrest iz jezera. Ker se večina prehodov dvoživk čez cesto dogaja predvsem v večernih in nočnih urah, po temi, otroci osnovne šole pa so morali takrat že oditi domov in spat, nas je ostala le peščica prostovoljcev (3 - 6), ki je skoraj tri tedne (tudi v dežju, kajti takrat je dvoživk največ) skrbela, da je bilo povoženih sekulj, krastač, pupkov in tudi močeradov čim manj. V treh tednih smo prostovoljci čez cesto prenesli mnogo žab in krastač.

Kam pa bodo šle vse žabe, če jih lastniki ne »spustijo« v Ivarčko jezero in jim novi lastniki Rimskega vrelca izsušijo ribnik pri Rimskem vrelcu in ga nadomestijo z velikim parkiriščem?

Vse dvoživke v Sloveniji so ogrožene živalske vrste

Prenašanje dvoživk v vedrih čez cesto je najmanj učinkovita metoda (pa vseeno boljša kot nič) pri zaščiti teh dvoživk, saj je zelo težko vsako leto sproti najti dovolj prostovoljcev, ki bi ponoči in v dežju reševali živali. Zato je na kritičnih odsekih primernejša rešitev izgradnja trajnih podhodov oz. postavitev varovalnih ograj.

Biologi Centra za kartografijo favne in flore Slovenije (CKFF) že več let (tudi v okviru evropskih projektov in s pomočjo prostovoljcev) spremljajo razmere na slovenskih cestah in ugotavljajo črne točke. Tudi na Koroškem imamo več črnih točk - za nas prebivalce Kotelj je najpomembnejša črna točka lokalna cesta Rimski vrelc - Ivarčko jezero, kjer dvoživke množično prečkajo cesto, saj je to njihova selitvena pot, po kateri so skakljale že veliko pred tam zgrajeno cesto. Ker je jezero najverjetneje ledeniškega izvora, dvoživke prebivajo v njem že tisoče let. Žal se zadnja leta na tem delu Koroške ne opazi več zelene rege. Prav vse v Sloveniji živeče dvoživke so uvrščene na Rdeči seznam dvoživk (Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v

rdeči seznam, Ur. l. RS 82/2002) in zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS 46/2004; 109/2004).

Romana Finžgar: »Učencem želimo privzgojiti pravi odnos do živali.«

Tudi kemija v kmetijstvu uničuje dvoživke

Ker se ljudje z dvoživkami najpogosteje srečujejo spomladi, žal predvsem s povoženimi na cestah, tudi zelo malo vedo o njih in njihovi pomembnosti v okolju. Poleg prometa, ki pokonča številne na poti do mrestišča, ogrožajo njihovo populacijo tudi izsuševanje mokrišč, urbanizacija okolja in vplivi uporabe kemičnih pripravkov v intenzivnem kmetijstvu. Zavedati se moramo, da so dvoživke tudi pomembni »bioindikatorji« (biopokazatelji) stanja okolja, saj populacije zelo hitro reagirajo na različne spremembe v okolju. Zdaj je še čas, da raziščemo vzroke sprememb in primerno ukrepamo. Žabe in krastače (ter ostale dvoživke) imajo izredno velik ekološki pomen: vzdržujejo biološko ravnovesje žuželk, polžev in pajkov, s katerimi se pretežno prehranjujejo. Na poti proti vodam, kjer bodo odložile nov zarod, prečkajo ceste in pri tem pod avtomobilskimi kolesi pogine tudi polovica lokalnih populacij.

Učenci so s pomočjo vedra prenašali žabice čez cesto.

Romana Finžgar, članica Društva proti mučenju živali in profesorica biologije, kemije in naravoslovja

Je glavni namen lova želja po ubijanju in razkazovanju žrtev? - 4. del

Lovci skušajo v javnosti večkrat ustvariti vtis, da pobijajo živali zato, ker naj bi s tem uravnavali naravno ravnovesje, čeprav je že večkrat dokazano, da ravno lov povečuje število rojstev živali, ki se s tem ščitijo pred izumrtjem lastne vrste. Kdor bo skrbno pregledal vsebine in fotografije v mesečni reviji Lovec, ki jih je možno prebrati tudi na spletni strani, bo morda prišel do drugačnega zaključka: je glavni namen lova želja po ubijanju živali in razkazovanju žrtev? Objavljamo nekaj odlomkov iz zadnjih števil revije Lovec, mnenje o vsebini pa prepuščamo vam, drage bralke in bralci.

Lovci ubijajo tudi mladiče, da razbremenijo mater

Septembra, z začetkom lovne dobe za uresničitev odstrela mladičev (in srn), se po navadi zapodimo v revirje lovišča ter poskušamo čim prej bolj ali manj uspešno poravnati lovske »planske obveznosti« z odstrelom tudi »netrofejnega dela« srnjadi (mladiči in ne), ki ga po opravljenem trofejnem odstrelu (srnjadi) predpisujejo tudi interni akti lovskih družin.

Stroka tudi predpisuje, naj bi glavino odstrela mladičev srnjadi (lovna doba 1. 9. - 31.12.) opravili čim prej oziroma že v septembru in oktobru, kar utemeljujem s tem, da je treba srno – mater čim prej razbremeniti. Razlog za čimprejšnjo razbremenitev srne (matere) morda ni povsem utemeljen, saj ne gre preveč dvomiti v splošno dovršenost narave, pri čemer je normalno razvita srna v »normalnih razmerah« sposobna uspešno vzrediti dva ali celo tri mladiče. Poleg tega še docela ne poznamo posledic stresa matere zaradi izgube mladičev. (Spremeniti bi bilo treba načela odstrela srnjih mladičev in enoletne srnjadi, Matjaž Cizel, dipl. inž. gozd.)

Opomba uredništva: Lovci ne povedo, da streljajo mladiče, da se srna začne spet čimprej pariti, da bo imela nove mladiče in da jih bodo lovci lahko spet na veliko streljali.

Lovec je priznal, da se živali zaradi lova branijo s povečanim številom rojstev

Splošno je znano, da v določenem okolju srnjad na povečan odstrel »odgovori« zelo značilno, in sicer s povečano stopnjo razmnoževanja, vedno pa v skladu z zmogljivostjo določenega okolja.

Urad varuhinje človekovih pravic je pohvalil lovce

Zbor je pozdravila tudi mag. Kornelija Marzel, namestnica Varuhinje človekovih pravic, ki je spregovorila o pravicah ljudi do zdravega okolja in vplivih kmetijskega (agrarnega) okolja na prstoživeče živalstvo ter izrekla pohvalo in priznanje lovski organizaciji in njenim partnerjem ter znanstvenim sodelavcem, ki se s skupnimi akcijami in dogovori zavzemajo za zdravo okolje divjadi in ljudi. (Lovski dnevi 2011, Boris Leskovic)

Vir: revija Lovec, oktober 2011

Zahtevajo nadomestilo za izgubo lovskega psa

Menim, da si vsak dober vodnik lovsko uporabnega psa v primeru njegove nenadne izgube zasluži nadomestilo za nakup novega mladiča – lahko tudi iz posebnega sklada, vendar ga je treba najprej ustanoviti in določiti jasna in nedvoumna merila za koriščenje sredstev. (Pobuda za kolektivno zavarovanje lovskih psov že zdavnaj predstavljena, a nikoli uresničena!, mag. Marko Mali)

Nekaj vtisov tabornikov: »... Dopadlo se mi je iztrebljenje uplenjene srne - mladiče ...« Jure (Četrti lovski tabor ZLD Prekmurja za mlade,

Lovci ubijajo mladiče od srne, da razbremenijo mater. V kakšnem svetu živimo?

Štefan Nemeč

Vir: revija Lovec, september 2011

Volk je tekmeč lovčemu pri uravnavanju števila divjadi

Kakšen vpliv ima volk na plenske vrste, je ena od pomembnih tematik pri upravljanju z volkom in divjadjo, saj je že pri naslednjem vprašanju kar dve tretjini lovcev odgovorilo, da si z volkovi lahko delijo vlogo tistega, ki uravnava število divjadi v gozdu, torej ga sprejemajo kot enakopravnega tekmeča. Volk je znan kot oportunist – lovi tisto, kar mu je v danem trenutku lažje; to so pogosto mlajši, ostareli in telesno šibki osebk. (Ali je ohranitev volkov v Sloveniji pomembna za lovce?, U. Marinko, A. Majič Skrbinšek, M. Krofel, I. Kos)

V enem dnevu ustrelil več kot tisoč fazanov

Nekemu bogatemu evropskemu zgoj »strelcu na fazane« je uspel neverjeten (ne)lovski podvig. S pomočjo petih pomagačev, ki so mu sproti hiteli polniti puške z novimi naboji, je v enem dnevu »sklatali« kar 1.212 fazanov. Tako se je »revez« lahko okitil z neslavnim svetovnim rekordom ... Ko sem prijaznega Michala Patrika, direktorja fazanerije Palárikovo, vprašal, kako kot lovec gleda na takšno »morijo«, mi je dejal, da je (ne)tekmovalni lov na fazane pač sestavni del letnega poslovnega finančnega načrta, za katerega je prav tako zadolžen kot direktor. (V slovaškem dvorcu Palárikovo, kjer se je rodil CIC, Franc Rotar)

Za škofjeloške učence in učitelje je pobijanje živali vzorno dejanje

Ker naš poklic terja zdravo telo in tudi zdrav duh, smo se v projektne timu odločili, da v okviru našega gesla Zdrav duh v zdravem telesu izpeljemo pohod do lovske kočice Lovske družine na Sorškem polju. Predsednik LD Sorško polje Franc Šetina je udeležence pohoda seznanil s pomenom njihove LD in jih povabil na ogled ograde s fazani, namenjenimi za izpust v lovišče na Sorškem polju. Povabil jih je tudi na vadišča, posebne površine, kjer lovske pse, predvsem jazbečarje in terierje, usposablja za preganjanje lisic iz rogov. Podprli smo posnemanja vredno, zdravo in za naše otroke/učence vzorno dejanje, čemur sledila le še vrnitev domov. (Za zdrav duh in zdravo telo k lovski koči na Sorškem polju, Skupina Zdrave šole OŠ Cvetka Golarja – M. Hafner)

Lovci želijo loviti živali tudi v onostranstvu

Počasi se večja naša lovska družina v onostranstvu, v večnih loviščih. Tam je menda lovцем najlepše; tam ni več lovske zavisti in prerekanj za boljše stojišče. Tam so vsi enaki – vsi so prijatelji in složni med seboj. Ravno zato menim, da mi ne bo težko, ko bo prišel tudi moj čas, da stopim med prijatelje, ki so že tam, in bom z njimi lovil po zelenih poljanah večnosti. (Bojan je bil uspešen in strpen pri zblíževanju ljudi različnih idej in mnenj, Mihael Skerl)

Vir: revija Lovec, december 2011

Lovci želijo biti enotni z društvu, ki so proti ubijanju živali

Glavni poudarki mojega vodenja LZS v naslednjem mandatu pa so: ... skupno in enotno delovanje z drugimi nevladnimi organizacijami in usklajeno delovanje na področju varstva divjega živalstva, narave in okolja. (In vendar se vrti..., mag. Srečko F. Krope, predsednik LZS)

Lovci bodo učence vzgajali v odgovorne osebe do narave in živali?

Predsednik Lovske zveze Slovenije mag. Srečko F. Krope je v četrtek, 8. decembra 2011, podpisal dogovor o dolgoročnem sodelovanju pri naravoslovnih in naravovarstvenih dejavnosti z Osnovno šolo Dušana Muniha - Most na Soči in s Triglavskim narodnim parkom. Lovska zveza Slovenije je podpisala sporazum z namenom ozaveščanja mladih o pomenu kakovosti bivalnega okolja, predvsem pa neokrnjene narave, ki jih obdaja, ter jih tako vzgojiti v odgovorne osebe, ki bodo varovale okolje in ohranjale naravo. (Podpisan dogovor o skupnem izvajanju naravoslovne dejavnosti, Srečko Žerjav)

Kdo bolj povzroča nemir pri živalih na Barju – lovci ali sprehajalci in kolesarji?

Stane Čuden, gospodar LD Brezovica: »Lovci namreč vedno bolj opazamo, da Barje premalo spoštujejo sprehajalci, kolesarji, motoristi in tudi vodniki psov. Številna divjad tod nima miru tudi zaradi balonov in prenizko letečih motornih zmajev. (Z roba Ljubljanskega Barja, Franc Rotar)

Vir: revija Lovec, januar 2012

Pri ubijanju se lovci duševno odpočijejo?

Vendar lovstvo ni samo gospodarska panoga, ki donša materialne koristi, ki se dajo izraziti v denarju; lovec se na lovu vsestransko telesno utrjuje, uri v streljanju, v opazovanju okolice, v samostojnem in hitrem odločanju itd., kar ni brez pomena za obrambo države. Na

Industrija lova samo v Španiji obrača več milijard evrov.

lovu se človek tudi razvedri, duševno odpočije in črpa novih moči za svoje redno delo. Tudi to so velike koristi, ki jih država upošteva, ko skrbi za napredek lovstva,« je v uvodu k drugi izdaji knjige Naš lov julija leta 1950 zapisal dr. Janko Lavrič, načelnik Uprave za lovstvo pri ministrstvu za gozdarstvo LRS (Ljudske republike Slovenije). (Naš lov pred 55 leti in danes, dr. Marjan Toš).

V Španiji se letno pri lovu obrača kar 3 milijarde evrov

Na kongresu z naslovom Lov in razvoj kmetijskega prostora je španska ministrica za kmetijstvo opozorila na pomen lovstva kot gospodarske panoge in predstavila podatek, po katerem naj bi se v lovstvu v tej državi na leto obračalo kar približno 3 milijarde evrov. Za primerjavo zapišimo, da se v tradicionalno znani panogi pridelave oliv in oljčnega olja na leto obrača približno 1,8 milijarde evrov. (Na kratko iz tujega tiska, mag. Janko Mehle)

Vir: revija Lovec, februar 2012

Damjan Likar

Lov je umsko duševna motnja

»Prišel bo čas, ko javnost ne bo več dovoljevala zabave, ki temelji na zlorabljanju in ubijanju živali. Zgodilo se bo, toda kdaj? Kdaj bomo dosegli, da se bo lov (ubijanje živali za razvedrilo) obravnaval kot umsko-duševna motnja?« - Albert Schweitzer (Vir: Večna Treblinka, Charles Patterson)

Dioksin, antibiotiki, živo srebro, bakterija e-Coli, salmonela, rod bakterij Campylobacter, Crohnova bolezen, klavniški odpadki

Bolezen na krožniku

V zadnjih letih so se poročila o živalskih škandalih in na človeka prenosljivih boleznih živali kar vrstila: okužbe z bakterijo *Escherichia Coli*, dioksinški škandal in afera z antibiotiki so obvladovale dnevne novice. Vedno znova beremo tudi o okužbah s salmonelo, trihinelozijo, vsebnosti živega srebra v ribah in pojavu klavniških odpadkov na trgovinskih policah. Manj znano, vendar izjemno pomembno: Ali ste vedeli, da je kronična črevesna bolezen *Morbus Chron* povezana s povzročiteljem paratuberkuloze (MAP) pri govedu?

Uživanje okuženega mesa in mlečnih izdelkov je lahko nevarno za človeka. Industrijska množična reja živali prav pospešuje razširjanje nalezljivih bolezni. Bolj ko so živali natlačene skupaj, prej okužijo svoje vrstnike. Zato te živali bašejo z zdravili, ki pa ne ščitijo pred *Salmonelo* & Co., saj so povzročitelji postali odporni na zdravila. Dioksinški škandal v začetku leta 2011 je usmeril pozornost na industrijo krmil: s čim krmijo živali – in posledično tudi ljudi? Tudi klavniški odpadki in pokvarjeno meso, ki ne bi smelo biti namenjeno za prehrano ljudi, se z lažno deklaracijo vedno pogosteje znajdejo v trgovinah z živali.

Dioksin v mlečnih izdelkih, jajcih in mesu

Vedno znova se pojavljajo poročila o dioksinu v ribah, mleku, siru, jajcih in mesu. V začetku leta 2011 so našli bistveno prekoračene mejne vrednosti dioksina v jajcih in svinjskem mesu. Ko se je izvedelo, da je bilo živinorejskim farmam dostavljeno 527 ton z dioksinom okužene krme, so zaprli tisoče perutninskih in prašičjih farm, nešteto kokoši nesnic in prašičev pa je bilo pobitih in zavrženih. Le nekaj dni po prvem živalskem škandalu so se pojavili novi primeri kontaminacije z dioksinom in spet so zapirali živinorejske obrate. Medtem pa je bilo prodanih in uporabljenih že na sto tisoče z dioksinom zastrupljenih jajc in kilogramov svinjine. Prodaja jajc se je znižala za 20 odstotkov. Tudi trženje svinjskega mesa se je dramatično znižalo – a le prehodno. Znano je, da potrošniki hitro pozabljamo. In tako je bila zastrupljena svinjina začasno zamrznjena in v času sezone pečenja na žaru ponovno dana na trg.

Dioksin ne povzroča le raka, škoduje tudi imunskemu in živčnemu sistemu ter jetrom.

Antibiotiki

Polovica v svetu proizvedenih antibiotikov ne konča pri ljudeh, temveč v množični živinoreji. Samo v EU prejmejo »gospodarsko koristne živali«, kot so prašiči, govedo ali perutnina, več tisoč ton antibiotikov vsako leto.

»Brez uporabe zdravil kokoši v velikih farmah v glavnem ne bi preživele svoje dobe nesnosti,« je za NDR Info oktobra 2010 izjavila Heidemarie Helmsmüller, vodja oddelka za zaščito potrošnikov in zdravje živali.

»Z naraščanjem števila živali na premajhnem prostoru in povečevanjem števila istovrstnih farm v določeni regiji, se eksponentno povečuje tudi možnost za obolenje živali v prenatlačeni farmah,« je zapisal dr. Hermann Focke, dolgoletni vodja veterinarskega zavoda Cloppenburg, v svoji knjigi *Narava vrača udarec – zloraba antibiotikov v intenzivni reji živine in posledice za človeka, živali in okolje*. »Toda škodljive bakterije se znajo braniti tako, da razvijejo odpornost na delovanje antibiotikov.« To pomeni, da doslej najpomembnejša zdravila proti

bakterijskim infekcijam vedno bolj izgubljajo učinkovitost. Posledica: neobvladljiva nevarnost za zdravje ljudi in živali.

Bolj ko so živali natlačene skupaj, hitreje pride do širjenja nalezljivih bolezni.

48 odstotkov vrst iz roda salmonel v rejnih živalih in mesu je že postalo odpornih na antibiotike. Pri tem se povečuje celo delež salmonel, ki so odporne na najmočnejše antibiotike, ko običajni antibiotiki ne pomagajo več. Salmonela spada med najpogostejše povzročitelje okužbe s hrano pri ljudeh, odpornost na antibiotike pa se povečuje tudi pri drugih nevarnih povzročiteljih, kot je *E-Coli* in *Campylobacter*. Nemški Zvezni inštitut za ocenjevanje tveganj meni, da je odpornost povzročiteljev bolezni pri živalih in v živilih zelo hud problem za zaščito zdravja potrošnikov (*Vir: Bundesinstitut für Risikobewertung BfR, 13. 12. 2010*)

Živo srebro v ribah

V vseh svetovnih morjih se zaradi industrijskega onesnaževanja v telesih rib, školjk in rakov nalaga strupeno živo srebro. Še posebno strupena je živossrebrna spojina metilno živo srebro, ki se nabira v notranjih organih rib in lupinarjev.

Študija dr. Jane Hightower: simptomi zastrupitve zaradi živega srebra so se umirili, ko so pacienti prenehali jesti ribe.

Tudi z gojenimi ribami ni nič boljše. Gojeni lososi vsebujejo ponavadi znatno več dioksina, PCB-ja, DDT-ja in drugih strupov kot ulovljeni prostoživeči lososi. Razlog: v t.i. akvakulturah so ribe kot v vsaki množični reji živali natlačene na nenaravno majhnem prostoru. Da ribe zaradi tega ne bi zbolele, njihovi hrani zelo pogosto dodajajo antibiotike in/ali druga zdravila. Poleg tega jih hranijo tudi z ribjo moko, ki pa je narejena iz morskih rib. Na ta način se škodljive snovi iz morja prenašajo tudi na gojene ribe.

Akumulacija teh strupov v človeškem telesu lahko privede do hudih zdravstvenih težav, vse od okvare ledvic in jeter, nevroloških bolezni, poškodb možganov in sprememb osebnosti, pa do smrti zaradi odpovedi notranjih organov. Tudi pri še nerojenih otrocih lahko živo srebro povzroči hude poškodbe; posledica so splavi in razvojne motnje fetusa. Študija dr. Jane Hightower iz San Francisca je pokazala, da so imeli številni njeni pacienti povišano vsebnost živega srebra v organizmu in tipične znake zastrupitve z njim. Opazila je, da so se simptomi zastrupitve umirili, ko so prenehali jesti ribe. (Vir: www.fischen-tut-weh.de)

EHEC

Enterohemoragična Escherichia Coli (EHEC) je povzročitelj krvave driske in vnetja črevesja. V najhujših primerih se iz tega lahko razvije življenjsko nevarna okvara ledvic. Bakterije EHEC se nahajajo večinoma v mleku in govejem mesu. Vsaka peta krava nosi v sebi povzročitelja EHEC. Te bakterije so prisotne tudi v organizmu prašičev in perutnine.

Viri okužbe pri prenosu s hrano so predvsem surovo ali ne dovolj toplotno obdelano meso in surovi mesni izdelki (npr. tatarski biftek). Tudi pri pripravi kontaminiranega mesa se lahko okužba prenaša z noži, posodo ali gobicami za čiščenje. Okužbe so možne predvsem med klanjem, pa tudi z nadaljnjo predelavo mesa. Tudi pri proizvodnji mleka lahko bakterije z drobcenimi kosci iztrebkov pridejo v surovo mleko. Okužimo se lahko s surovim ali ne dovolj kuhanim mlekom. Bakterije EHEC pa se lahko prenašajo tudi z rastlinskimi živili, in sicer zaradi gnojenja z nepredelanim gnojem in gnojevko. Množična živinoreja samo v Nemčiji letno proizvede okrog 200 milijonov kubičnih metrov gnojevke.

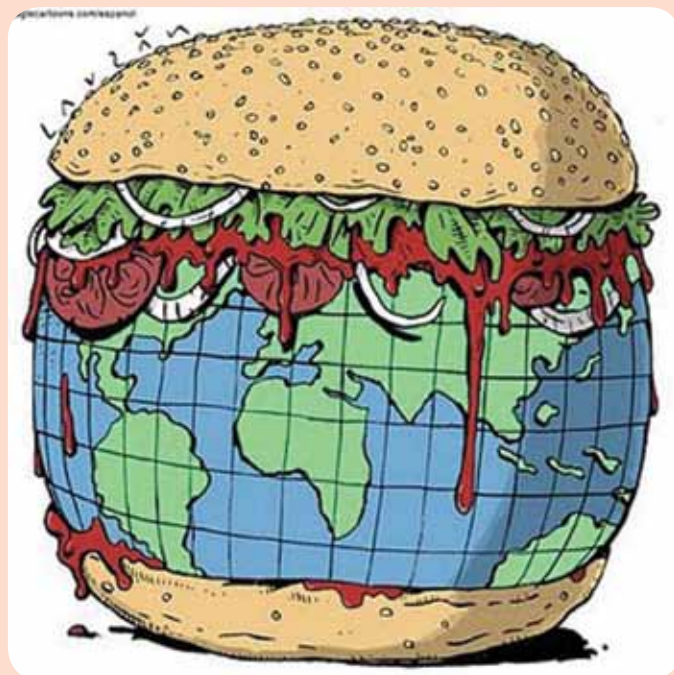
Tudi gnoj in gnojevka na njivah vsebujeta klice EHEC, je izjavil Hans Dieter Nothdurft, vodja Oddelka za infekcijsko in tropsko medicino Ludwig-Maximilianove Univerze v Münchnu. (Vir: *Nürnberger Nachrichten* 27. 5. 2011) Ker se v množični živinoreji porabi na tone antibiotikov, so klice razvile odpornost, zaradi katere zdravljenje z antibiotiki ni več učinkovito.

V ZDA beležijo letno od 8 do 16 tisoč okužb z EHEC in več sto smrtnih primerov. Večina okužb je povezana z uživanjem hamburgerjev

Neobvladljiva nevarnost za zdravje ljudi in živali: skoraj polovica vrst iz roda salmonel v rejnih živalih in mesu je že postalo odpornih na antibiotike. Brez uporabe antibiotikov kokoši v velikih farmah v glavnem ne bi preživele svoje dobe nesnosti.

iz prehranjevalnih verig s hitro prehrano. Nemškemu Inštitutu Roberta Kocha je bilo v letu 2005 prijavljenih skupaj 1.162 obolenj zaradi okužbe z EHEC.

Večina okužb z bakterijo EHEC je povezana z uživanjem hamburgerjev iz prehranjevalnih verig s hitro prehrano.

Ne glede na to, ali je bil vzrok za izbruh okužb z EHEC zgodaj poleti 2011 kontaminacija zelenjave z gnojem in gnojevko ali pa domnevna bakteriološka »nesreča« - nevarne niso kumare, paradižnik in solata, temveč množična reja živali! Zato roke stran od mesa in mlečnih izdelkov, pri nakupu zelenjave pa je potrebno paziti, da izvira iz biološke predelave brez gnojenja z nepredelanim gnojem in gnojevko.

Salmonele v mlečnih izdelkih, surovih jajcih, mesu in salamah

Posebno poleti se lahko salmonele znajdejo v sladoledu, pudingu ali siru iz surovega mleka, pa tudi v surovem mesu in klobasah ali salamah, ki niso bile toplotno dovolj obdelane. Tvegana so tudi živila, ki vsebujejo surova jajca: majoneza ali deserti, kot je tiramisu. Salmonele živijo pri temperaturah med 10 in 47 stopinj Celzija in celo zamrzovanje jih ne pobije – nasprotno: ko zamrznjeno živilo odtalimo, se salmonele začnejo celo razmnoževati.

V množični reji živali so salmonele zelo razširjene. Študije Zveznega inštituta za ocenjevanje tveganj kažejo, da je okroglih 10 odstotkov nemških puranov okuženih s salmonelo, prav tako pa tudi vsaka tretja skupina kokoši nesnic. Ni nujno, da te živali zbolijo, vsekakor pa prenašajo povzročitelje bolezni. (Vir: www.stern.de, 1. 4. 2008) Evropska institucija za varnost živil EFSA je ocenila tveganje za zdravje zaradi salmoneloze pri prašičih. Po njihovi raziskavi sodeč, je svinjsko meso razlog za 10 do 20 odstotkov vseh primerov salmoneloze pri ljudeh v državah EU. (Vir: *Sporočilo za javnost EFSA*, 19. 4. 2010) Salmoneloza (okužba s salmonelami pri človeku) vodi v vnetje želodca in črevesja s slabostjo, bruhanjem, drisko, vročino in glavobolom. Okužba je nevarna za otroke, starejše ali bolne ljudi in osebe z oslabljenim imunskim sistemom.

Okužba s salmonelo je dandanes najpogostejša zastrupitev s hrano. V Nemčiji je letno zabeleženih 120.000 primerov, ocena dejanskega števila okužb pa presega 1 milijon. Vsako leto umre okrog 1000 ljudi zaradi okužbe s salmonelo. Zastrupitve s salmonelo so v zadnjih desetletjih vedno pogostejše.

Okužba s bakterijo *Campylobacter*

Bakterija *Campylobacter* povzroča enteritis - vnetje črevesja. Bakterije *Campylobacter* se pojavljajo v umazanih živilih, v premalto toplotno obdelani perutnini, drobovini, govejem mesu, jagnjetini in svinjini (predvsem surovem mletem mesu) kot tudi v surovem mleku. Te bakterije so odgovorne za skoraj 10 % vseh primerov vnetja črevesja prebivalcev Nemčije in s tem drugi najpogostejši vzrok za to bolezen, takoj za salmonelo.

Trihine v svinjini

Trihine so ličinke nematoda iz rodu *Trichinella*. Trihinela je zajedalec, ki najraje napada domače in divje prašiče. Ljudje se s tem črvom lahko okužijo z uživanjem okuženega mesa ali mesnih izdelkov. V EU je po predpisih potrebno vsako klavno žival pregledati na trihinelo. V praksi pa vsaka zaklana žival ni pregledana. Če klavnica ali cela regija velja za neokuženo s trihinelo, se izvajajo testi samo na vzorcu.

Trihinela se prenaša s surovimi salamami, mletim mesom ali ne dovolj pečenim mesom. Tudi uživanje mesa divjih prašičev je lahko nevarno. V Nemčiji se vedno znova pojavljajo okužbe s trihinelo pri ljudeh.

Pri okužbi se ličinke Trihinele naselijo v črevesju in odrastejo v črvičke, ki proizvajajo nove ličinke. Ti mali črvički prodrejo skozi črevesno steno v krvni obtok in se naselijo povsod po telesu. Trihine pri ljudeh povzročajo vrtoglavico, bolečine v trebuhu, bruhanje in drisko. Če se ličinke Trihinele razmnožijo po telesu, lahko to vodi v oslabeledost, vročino in otekline v predelu obraza. Ti simptomi lahko trajajo tudi do enega leta. Pri oslabljenih osebah se infekcija lahko konča tudi s smrtjo.

Paratuberkuloza pri govedu in Morbus Crohn pri ljudeh

Znanstveniki že nekaj let ugotavljajo povezavo med povzročiteljem paratuberkuloze pri govedu MAP (*Mycobacterium avium* paratuberculosis) in Crohnovo boleznijo pri ljudeh.

V Nemčiji je vsaka tretja farma krav mlekaric okužena z MAP. MAP se nahaja v mleku, mlečnih izdelkih in mesu, preko polivanja z gnojevko pa lahko pride tudi v zelenjavo, površinsko in pitno vodo.

Če MAP prodre v človeške črevesne celice, se v njih tudi razmnožuje. Obenem pa so znanstveniki v krvi pacientov s Crohnovo boleznijo dokazali visoko koncentracijo protiteles proti tem specifičnim proteinom. (*Vir: AHO, 9. 10. 2010*)

Za Crohnovo boleznijo (kroničnim vnetjem črevesja) zbolijo predvsem mlajši odrasli (med 16. in 35. letom) ter starejši od 60 let. Bolezen se začne z utrujenostjo, bolečinami v trebuhu in drisko, ki

je občasno pospremljena z bolečimi krči v trebuhu. Lahko se pojavi vročina, velika izguba telesne teže, slabost in bruhanje. Pogosto se pojavijo tudi raznovrstna obolenja drugih organov in splošno slabo počutje. Bolezen poteka v epizodah in velja za neozdravljivo. Samo v Nemčiji je 170.000 bolnikov s Crohnovo boleznijo.

Klavniški odpadki

Od leta 2005 se vrstijo tudi škandali v zvezi s klavniškimi odpadki. Oktobra 2005 se je razvedelo, da je neka firma iz bavarskega Deggendorfa v velikem stilu podjetjem po vsem svetu prodajala klavniške odpadke tki. kategorije 3 (goveje parklje, vimena, rogove, kurja okostja, svinjske kože, kri ...) kot surovine za prehrano ljudi. Od krize z BSE dalje se klavniški odpadki 3. kategorije ne smejo uporabljati za krmljenje živali, kaj šele za prehrano ljudi. Kljub temu se z njimi prosto trguje. Nobena institucija v Nemčiji ne ve, koliko je teh odpadkov in kaj se z njimi dogaja. S tem so vrata za zlorabe na široko odprta.

Po ugotovitvah državnega tožilstva v Memmingenu je obrat iz švabskega Wertingena od junija 2006 prodal okrog 180 ton mesnih odpadkov različnim berlinskim predelovalcem hrane. Največji del teh odpadkov je pristal v proizvodnji döner kebabov, kar je avgusta 2007 dalo tudi ime temu škandalu: Dönerškandal.

V drugih primerih je bilo odpadno meso podtaknjeno med drugo meso. Klobase, salame in jetni sir so za to posebej primerni. Ali pa so mesu s pretečenim rokom uporabe preprosto nalepili novo etiketo in ga prodajali kot sveže meso.

Poleti 2010 je udarila novica: Pokvarjena govedina ponovno v obtoku! Prof. Manfred Gareis, eden vodilnih strokovnjakov za meso v Nemčiji, je v znanstveni oddaji Odyso dne 8. 7. 2010 razkril nov problem v zvezi z odpadnim mesom: vakumirano govedino, ki je bila okužena z dotlej skoraj nepoznano klico *Clostridium estertheticum*, ki je ni mogoče odkriti z običajnimi pregledi živil. »To meso je prepakirano in na novo deklarirano. Na vsak način skušajo to meso rešiti in ga z nelegalnimi postopki vrniti v prodajo,« je profesor Gareis izjavil v oddaji. S svojo ekipo raziskovalcev je pregledal na stotine vzorcev, da bi ugotovil, kako pogosto je meso na nemških prodajnih policah obremenjeno s to bakterijo. Našli so jo v 88 odstotkih vseh preverjenih vzorcev. Po mnenju Zveznega inštituta za oceno tveganj ta bakterija ni zdravju škodljiva – toda ali se to ne domneva pri vsakem prehranbenem škandalu ?!

Namig za branje: Adrian Peter: Die Fleischmafia (mesna mafija – kriminalni posli z mesom in ljudmi), ECON-Verlag 2006.

Vir: Freiheit für Tiere 4/2011, prevod: Marina Senčar

Cerkev že od vsega začetka deluje proti živalim

Vlado Began, tudi varuh pravic živali, je izdal knjigo *Resnica in cerkev se izključujeta!*. V njej opisuje tudi slab cerkveni odnos do živali. Objavljamo odlomek iz poglavja *Cerkev in živali*. Več informacij o knjigi je na strani www.began.si

Številčno največ cerkvenih žrtev je med živalmi. Katoliška cerkev podpira klavnice, masovno živinorejo, lov, poskuse na živalih in druge zlorabe živali. Zaradi cerkvenega nauka je bilo v zgodovini pobitih stotine milijard živali. Krvavi pokoli še trajajo, neizmerni potoki krvi še vedno tečejo.

Cerkev že od vsega začetka deluje proti živalim. Že v stari zavezi so duhovniki bogu žrtvovali živali in to na krut način. V tretji Mojzesovi knjigi na primer piše, katere živali so čiste in katere nečiste. Stara zaveza vsebuje mnogo obredov, kjer so duhovniki svojemu bogu žrtvovali živali. V Levitiku je tako mogoče brati: *»Dal je pripeljati ovna za žgalno daritev; Aron in njegovi sinovi so položili roke na ovno glavo in bil je zaklan. Mojzes pa je oltar okrog in okrog poškrpil s krvjo. Razsekal je ovna na kose in sežgal glavo, kose in tolščo. Drobovje in noge je opral z vodo; nato je Mojzes vsega ovna sežgal na oltarju; to je bila žgalna daritev v prijeten vonj, ognjena daritev za GOSPODA, kakor je GOSPOD zapovedal Mojzesu. Nato je dal pripeljati še drugega ovna, ovna umestitve, in Aron in njegovi sinovi so položili roke na ovno glavo in bil je zaklan. Mojzes pa je vzel nekaj krvi in Aronu pomazal mečico desnega ušesa in palca njegove desne roke in desne noge.«* (3 Mz 8,18-23) Podobnih mest je v bibliji kar nekaj. Iz citata je razvidno, da naj bi Bog zapovedal Mojzesu žgalno daritev. Temu ni mogoče verjeti. Bog je namreč dal zapoved Ne ubijaj in ker se Bog ne spreminja (Mal 3,6), je jasno, da on tega ni naročil niti Mojzesu ali komu drugemu – v tem primeru bi namreč s tem spremenil to svojo zapoved. Bog sam je to potrdil, ko je rekel: *»Da, dobroto hočem in ne klavne daritve, spoznanja Boga bolj kakor žgalne daritve.«* (Oz 6,6) ali: *»Čemú mi bodo vaše številne klavne daritve, govori GOSPOD. Sit sem žgalnih daritev novov in maščobe pitancev. Krvji juncev, jagnjet in kozlov ne maram ... kadilo mi je gnusoba.«* (Iz 1,11) Tudi preko preroka Jeremije je bil jasen: *»Tisti dan, ko sem vaše očete izpeljal iz egiptovske dežele, jim nisem nič govoril in nič zapovedal o žgalnih in klavnih daritvah.«* (Jer 7,22) (...) Zato je jasno, da so deli biblije, kjer piše, da je Bog zapovedal ubijanje živali, ali v obliki žgalnih daritev ali za kaj drugega, ponarejeni. Tudi Mojzes ni ubijal živali niti ni tega zahteval od drugih, kajti preroki stare zaveze niso delovali proti Bogu Stvaritelju. Očitno je, da so ponarejevalci to pripisali Bogu in Mojzesu oziroma drugim prerokom s posebnim namenom: da legitimirajo uživanje mesa in ga prikažejo kot Božjo voljo. Podobno je z vegetarijansko-vegansko zapovedjo iz prve Mojzesove knjige. Bog je na začetku rekel: *»... Glejta, dajem vama vse zelenje s semenom, ki raste po vsej zemlji, in vse sadno drevje, katerega sadje nosi seme. Naj vama bo v hrano. Vsem živalim na zemlji, vsem pticam na nebu, vsemu, kar se giblje po zemlji in ima v sebi življenje, dajem v živež vse zelene rastline.«* (1 Mz 1,29-31) Pozneje, po vesoljnem potopu, pa naj bi Bog rekel: *»Vse živali zemlje in vse ptice neba naj se vas bojijo in trepetajo pred vami. Tudi vse, kar se giblje po zemlji, in vse ribe morja, vse to bodi v vaši oblasti. Vse, kar se giblje in živi, naj vam bo za živež, tudi vse zelene rastline vam dajem. Le mesa skupaj z življenjem, to je s krvjo, ne smete jesti.«* (1 Mz 9,2-4) Ker se Bog ne spreminja, je jasno, da gre za ponarejanje njegovih besed. Duhovniki in pismouki takratnega časa so očitno spreminjali, ponarejali in dopolnjevali besedila po svojem okusu. Vse to ima za posledico milijarde in milijarde mrtvih živali in množično živinorejo, ki je eden glavnih vzrokov za podnebni kolaps, ki se naznanja.

Zaradi cerkvenega nauka je bilo v zgodovini pobitih stotine milijard živali.

Sicer pa je znano, da je samo Hieronim, ko je pripravljaval Vulgato, spremenil nekatera biblijska besedila na približno 3.500 mestih. Kaj se je dogajalo prej, pa je tudi jasno. Duhovniki in pismouki so že prej biblijska besedila, kot že navedeno, spreminjali po svojem okusu.

Ob vsem tem je potrebno omeniti še cerkvenega učitelja Tomaža Akvinskega, ki je celo svetnik. Ta je živalim odvzel dušo, saj je trdil: *»Verujemo, da ima samo človek substancialno, to pomeni skozi sebe živečo dušo, medtem ko živalske duše propadejo v telesih. Zanj ni pomembno, če z živalmi ravnamo slabo ali dobro. Za cerkev so po učenju Tomaža Akvinskega živali samo »stvari«, ki se jih uporabi za človekove namene. In ne samo uporabi, temveč tudi porabi. Takšno stališče je močno vplivalo na zavest mnogih ljudi in s tem še poslabšalo že itak zelo slab položaj živali v cerkvi. Posledice so krvave.*

Za cerkev so po učenju svetnika Tomaža Akvinskega živali samo »stvari«, ki se jih uporabi za človekove namene.

Hitler ni bil vegetarijanec in je prepovedal vsa vegetarijanska društva

Podobnost je očitna.

Knjiga *Večna Treblinka* neverjetno natančno razkriva izvirne korenine nacističnega načrtnega uničevanja ljudi, zaslužnjevanja v sodobni družbi in klanja živali, še več, predstavlja obsežne dokaze o nadvse zaskrbljujoči povezanosti izkoriščanja živali v Združenih državah Amerike s Hitlerjevo dokončno rešitvijo judovskega vprašanja. Avtor knjige je Charles Patterson, zgodovinar, urednik, predavatelj in pisatelj; avtor desetih knjig, v katerih obravnava zlasti problematiko holokavsta, antisemitizem, zgodovino državljanskih pravic ter pravice živali. V knjigi je avtor tudi zbral dejstva o Hitlerjevem izredno negativnem odnosu do vegetarijanstva. Objavljamo nekaj odlomkov.

»Prepričan je bil tudi, da ga zaradi uživanja zelenjave manj napenja, kar ga je sicer strašno motilo in ga spravljalo v neznansko zadrego. Kljub temu se Hitler ni nikoli povsem odpovedal svojim najljubšim mesnim jedem, zlasti ne bavarskim klobasam, jetrnim cmokom in nadevani divjačinski pečenki. Evropsko priznana kuharska mojstrica Dione Lucas, ki je pred vojno delala v Hamburgu kot vodja kuhinje, se spominja, da ji je bil Hitler velikokrat naročil, naj mu pripravi njegovo najljubšo jed. Neki Hitlerjev življenjepisec trdi, da se je Hitler pri uživanju mesa v glavnem omejeval na klobase

Ne glede na svoje prehrabene želje pa Hitler ni bil naklonjen vegetarijanstvu v Nemčiji. Ko je leta 1933 prišel na oblast, je prepovedal vsa vegetarijanska društva v Nemčiji, dal zapreti njihove voditelje in ukinil glavno vegetarijansko revijo, tiskano v Frankfurtu. Zato so morali nemški vegetarijanci, manjšina v narodu mesojedcev, zaradi nacističnega preganjanja bodisi pobegniti v tujino ali se pritajiti in delovati podtalno. Nemški mirovnik in vegetarijanec Edgar Kupfer

Hitler je med mesnimi jedmi najrajši užival klobase, ki sodijo med najbolj škodljiva živila.

– Koberwitz je pobegnil v Pariz, od tam pa v Italijo, kjer ga je gestapo prijel in poslal v dachausko taborišče. Med vojno je nacistična Nemčija prepovedala vegetarijanske organizacije na vseh zasedenih ozemljih, čeprav bi vegetarijanska prehrana pomagala ublažiti medvojno pomanjkanje hrane.

Sočutnost in milina pa sta bili za Hitlerja nekaj ničvrednega in sramotnega, saj je bil prepričan, da morajo močnejši prevladati in da jim pripada vse na tem planetu. Gabila se mu je vegetarijanska nenasilnost in zasmehoval je Gandija.

Po navedbah zgodovinarja Roberta Payna si je zgodbo o Hitlerjevem doslednem vegetarijanstvu izmislil minister nacistične Nemčije za propagando Joseph Goebbels.«

Še nekaj citatov iz knjige:

Ljudje zaradi slabega odnosa do živali doživljajo polom tudi na drugih področjih

Resnična človekova dobrota se lahko v vsej svoji neprisiljenosti in čistosti izkaže le v odnosu do nemočnega bitja. Človek je postavljen pred nravno, zares temeljno preizkušnjo (ki navzven ni zaznavna) v odnosu do bitij, ki so mu prepuščena na milost in nemilost – v odnosu do živali. V tem pogledu človečnost doživlja polom, in sicer v sami osnovi, zato odpoveduje tudi na drugih področjih. – Milan Kundera, Neznosna lahkost bivanja

Klavnice so hujše kot holokavst

Naj kar naravnost povem: povsod okoli nas se dogajajo poniževanje, surovost in pobijanje, ki v vseh pogledih presega grozodejstva, ki so se dogajala v tretjem rajhu, pravzaprav je to pravi palček v primerjavi z grozodejstvi, ki jih izvajamo vedno znova, saj zajce, podgane, perjad in živino nenehno vzrejamo samo zato, da jih ubijemo. – J. M. Coetzee, The lives of animals (Živalska življenja)

Ni jedel mesa zaradi zdravja živali

Kadar se je Isaac Bashevis Singer moral udeležiti večerje, kjer so postregli kurjo juho, je odklonil glavno jed. Ko ga je neka ženska vprašala, ali odklanja uživanje piščančjega mesa »iz zdravstvenih razlogov«, ji je odgovoril: »Da, zaradi zdravja piščancev.«

Damjan Likar

Prijateljstvo med različnimi živalskimi vrstami

Od prijateljev živali doma in po svetu smo dobili nekaj čudovitih fotografij pristnega prijateljstva in sožitja med različnimi živalskimi vrstami. Če imate tudi vi kakšno fotografijo, nam jo lahko pošljete. Najboljše bomo objavili v naslednjih številkah.

Farme za proizvodnjo krzna - grozljiva resničnost

Nahajamo se sredi ene od vzhodnih držav, članice EU, tiste zveze, ki tako rada trdi, da se drži vodilne vloge humanosti na našem planetu. A vladajoči so preveč zaposleni s tem, da ovčice lastnega interesa popeljejo na suho. In tako gre potem žal za družbo, ki najšibkejše člene v svojih vrstah, živalska sobitja, nemoteno pusti na cedilu in vsak zametek njihovih pravic žalostno spodkoplje.

Kakšen svet se skriva za temi stenami?

Pred nami leži neznatna stena iz plošč Eternit. Obdana s senčnimi drevesi, grmovjem, deluje na pogled zelo pomirjujoče. Kot da bi se za temi zidovi skrival dremav otok, ki obeta varnost in pribežališče, kjer vsakdan nekega propadajočega gospodarstva in vsi raznoliki problemi potrošniške družbe ostajajo zunaj njega. A ta videz dramatično vara: med kovinsko sivimi stenami se dejansko skriva svet pranasilja, tako brutalen in tako grozljiv, da človekova govornica doslej še ni našla ustreznega opisa, da bi to strahoto lahko vsaj približno ponazorila z besedami. Še pred tremi ali štirimi leti je ta kraj ležal popolnoma izolirano, a sedaj si je le upala civilizacija do njegovih robov. Le lučaj kamna daleč rastejo na vzhodni strani iz tal naseljena področja. Ceste se s svojo neverjetno lakoto zajedajo vedno globlje v srce zadnjih ostankov narave, uničujejo pestrost, s svojim brezkončnim apetitom uničujejo vse živo povsod okoli sebe. Počasi se bližamo ograji. Jedeč vonj je odslej naš zvesti spremljevalec, otežuje dihanje – dobrodošli na lisičji farmi. Le stežka se psiha navadi na sliko, ki se prikazuje našim očem. Čeprav si že marsikaj videl, a kaj takega, kot je tukaj ... že sam pogled meji na težko telesno poškodbo, strese te v dušo, ustvarja mešanico jeze in brezupnosti v čustvenem svetu človeškega bitja, ki je opremljeno z empatijo in ljubeznijo do sobitja. Ječanje lisic, prekinjeno z renčanjem, podobnim pasjem lajanju, gaganje, ki spominja na gosi; zvočna kulisa nas je opomnila, da se osredotočimo na našo nalogo. Prišli smo, da dokažemo grozljive spletke industrije, ki izkorišča živali.

Skupinica ljudi s kamerami se pomika z odločnimi koraki preko livade, kjer trava sega do bokov. Previdnost je njihov spremljevalec, poslanstvo je častno; raziskava farme za krzno. Cilj: odkritje grozljivosti, prikaz blaznosti, ponovno razkritje krznarske pravljice o » strokovnem rvananju s kožuhostimi živalmi«, razgaljenje takih sramotnih laži.

Grozljivost industrije, ki izkorišča živali

Dolge vrste kletk se nahajajo neposredno pred nami: železo, na milost in nemilost izpostavljeno elementom okolja, preperelo. Rja obvladuje sceno, se neomejeno zažira v materijo. Že leta se nič ne spremeni, nič ne investira - le zakaj? Saj so le živali, ki trpijo. In trpljenje je nepopisno: sto bitij, ujetih v peklu življenja, rojenih, da umrejo. V tej tovarni živali se ne zapravi niti sekunde razmisleka za to, da bi dovolili vsaj sled čustev, delček ljubezni, nekoliko varnosti tukaj zaprtim živalim.

Na kletkah leže železne palice, morilska orodja, ki ne dovoljujejo nobenega dvoma, kaj na koncu po nekaj mesecih popolnega trpinčenja čaka tukaj zaprta bitja. Vegetirajo na železnih mrežah – na površini četrt do pol kvadratnega metra, to je njihov svet, svet nepojmljive žalosti. Smrdeča, krvava mešanica, prilepljena na mrežo, strjena kaša, ki predstavlja hrano, posušena, polna muh, zelena, že več dni postana voda, natočena v zarjavele konzerve, pritrjena na steno kletk. Ducati kletk brez reda leže povsod naokrog, deli železa, pločevina, smeti, umazanija, in med vsem tem živali, ogoljufane za svoje življenje, prestrašene. Prazne oči strme skozi nas. Nekatere lisice so visoko breje, druge imajo že mladičke okrog sebe, rojene v svet, ki jih ne bo nikoli maral, rojene za namen, v katerem tiči toliko prezira do življenja, da gre človeku na bruhanje ...

Kratko življenje, brez usmiljenja, zaprti v pol kvadratnega metra ali manj, na mreži, ki se zajeda v tačke.

Dokumentacija naslednje farme krzna

Nekaj ur kasneje: drugo mesto, enaki predznaki. Tudi tukaj se je civilizacija primaknila bližje k naslednjemu ujetniškemu taborišču. Tudi tukaj se že večne čase ni nič investiralo, s primitivnimi sredstvi se tukaj muči živali do njihove smrti. Za razliko od prejšnje farme so tukaj dolge vrste kletk s kunami. 90 krat 30 cm majhni zapor. Večina živali ima mladičke, še skoraj gole, pet, šest mladih kun deli minimalno možnost za gibanje s svojimi materami. Monotono, stereotipno gor-dol gibanje majhnih glav, tri korake naprej, tri korake nazaj, obrat, ponovno guganje – stokrat, tisočkrat, milijonkrat, minuto za minuto, uro za uro, dan za dnem, teden ta tednom, mesec za mesecem, nemočno izročeni blaznosti.

Ena lisičja mati, par kletk dalje, je povrgla šest mladičkov, vsi skupaj živijo na mreži, materi manjka del prednje tačke. Nekatere živali so se nemo vdale v usodo, izgleda, da je njihov duh nekje daleč, v dimenziji, ki nam ni dosegljiva. Druge skušajo pobegniti peklu, zagrižejo se v mrežo, glodajo, grizejo, kričijo, borijo se do nezavesti. Za kaj? Za en plašč?

Vi, ki nosite krzno, pogledjte si te živali!

Pogledjte si te živali, vsi, ki nosite krzno: to je vaša odgovornost! Vi ste tisti, ki to naročate! Vi ste tisti, ki se še vedno skrivate za lažmi, čeprav grenka resnica vedno znova odkriva gnusno obličje industrije krzna. Mar ne slišite krikov, ko se odenete v kožo mučenih? Mar vas ne prebudijo te slike, ko poizkušate spat? Oglejte si te slike! Ko ponosno razkazujete svoje krznene plašče, vaše krznene modne dodatke in krznene ovratnike, »okrašene« z dlako tistih, katerih življenje ste spremenili v pekel: ali ne kaplja kri iz vaših denarnic in maže vaše prste?

»Oče, oprostite jim, saj ne vedo, kaj delajo,« je božji sin vzkliknil pred svojo smrtjo – epohalni dokaz ljubezni do bližnjega, ki nas s tem poziva, da se po tem ravnamo tudi mi. A vi, ki nosite krzno, ali sploh veste, kaj delate, kakšno trpljenje povzročate nedolžnim bitjem? Mislite, da veljate za lepe, obdarjene z življenjem – a na koncu dajete le potrdilo nemoči bolnega duha, da za vas šteje le lastni ego, ne pa čustva

in ne bolečine. Pogledajte si te slike – naj bodo bič vaših misli, naj vas zasledujejo in naj vam nikoli ne dajo miru, dokler ne boste več želeli nositi krzna ...

Grozljivost lisičje farme – igrišče Luciferja

Naslednji dan nas vodi značilni vonj lisičje farme k naslednjemu igrišču Luciferja. Za zidom iz pločevine in plošč PVC se tudi tukaj dogaja svet skrbi, bolečine, trpljenja. Ponovno nam pogled na vse te mučenike predstavlja izziv, tveganje, ki grozi, da bo vrglo iz ravnotežja skrbno uravnano razmerje med znosnim in neznosnim.

Tudi tukaj dajejo težke železne cevi na kletkah povod za domnevo, kakšno smrt bodo utpele te živali v jeseni. Farma, ki gotovo nosi naziv »vrsti živali primerna oskrba«, kakor zagotavljajo vsi v dobro urejenih specializiranih trgovinah s pečatom kakovosti, vzbuja videz odlagališča odpadkov: kaos iz blata, fekalij in rjavečega železa. Živali, živi mrliči, so očitno zlomljene, pobite od tega grozovitega bivanja. Tam nekje na koncu se prične hropeče renčanje, ki se kot blisk razvije v onemoglo ječanje in tuljenje, kot bučanje vetra, od kletke do kletke.

Tožniki v imenu naših sobitij

Postali smo tožniki in tožnice. Naš boj je pravičen v imenu naših sobitij. Obmirovali bomo šele tedaj, ko se bo poslednji nosilec ali nosilka krzna dvignila iz kamene dobe in glasno vzkliknila: »Nikoli več ne bom nosila tuje kože, nikoli več se ne bom oblačila v tujo dlako! Nikoli več!«

Prosim, oprostite mi pogosto drastično uporabo besed. Ampak, če tem izrodkom blaznosti stojiš naproti iz oči v oči, bolj in bolj izgubiš razumevanje do tistih, ki s tujim življenjem tako nerazumno ravnajo.

Prosim, ne kupujte krzna!

Prosim, ne kupujte krzna! Prepričajte se, da so dodatki in obrobe vaših oblačil iz umetnih vlaken in ne iz krzna. Dvignite svoj glas za živali,

Škandalozno mučenje živali.

tako dolgo in tako nepreslišno glasno, dokler nekoč ne izgine poslednja kletka!

Informacije in kontakt:

Verein RespektTiere
Gitzenweg 3 . A-5101 Bergheim
Tel.: 0043-(0)676-7840841
e-mail: info@respektiere.at
Internet: www.respektiere.at

Vir: *Freiheit für Tiere* 1/2012, prevod: *Blanka Prezelj*

V klavnici so se mesarji smejali zaklanemu prašiču

Ena največjih mednarodnih organizacij za pravice živali in promocijo vegetarijanstva oz. veganstva prihaja iz Velike Britanije in se imenuje Viva! Med bolj znanimi aktivisti in podporniki Viva je glasbenik Paul McCartney, ki je pred leti predaval poslancem v evropskem parlamentu o izredni škodljivosti množične živinoreje za celoten planet. Ustanoviteljica in direktorica Viva je nutricionistka Juliet Gellatley, ki nam je predstavila njihove akcije in uspehe.

Kaj je glavni namen organizacije Viva?

Vivo! sem ustanovila leta 1994 na svojem domu. Hitro je rasla in zdaj ima v Veliki Britaniji 32000 podpornikov. Dejavní smo tudi na Poljskem. Viva! vodi redne in močne kampanje in je z vegetarijanskimi in veganskimi debatami prodrla nazaj na spored – na televizijo, radio in v tisk. Viva! rešuje živali. Vlagamo v prihodnost in zadali smo si, da bomo izobraževali mlade, zlasti prek predstavitev v šolah. Viva! pomaga ljudem, da svojo prehrano spremenijo vegetarijansko ali vegansko. Naš cilj je, da končamo sramoto trpljenja živali, da zaščitimo planet in da ustavimo ubijanje. Še nikoli prej ni bil čas bolj primeren in še nikoli ni bila tako velika potreba po tem, da se borimo za svet brez krutosti, bolečine in pohlepa!

Na svetu je vedno več vegetarijancev. Kakšno je stanje v Veliki Britaniji?

V Veliki Britaniji je skoraj 70 milijonov ljudi – približno 10 odstotkov je vegetarijancev. Največja sprememba je v številu ljudi, ki se izogibajo mesa. Malce več kot polovica Britancev je meso ali ribe manj kot dvakrat na teden.

Katera je vaša najbolj uspešna kampanja?

Težko rečem, katera. Naša kampanja za race, ker smo bili prvi, ki smo pokazali, v kako groznih razmerah živijo te uboge ptice – naš film je povzročil velik upad prodaje račjega mesa. Naša kampanja proti 'eksotičnemu' mesu, ker so skoraj ustavili prodajo kengurujevega in nojevega mesa v Veliki Britaniji in ker je imela vpliv na svetovni ravni (ne samo v Avstraliji!). Naša kampanja Spreobrnite starše, ker so najstniki širom Britanije prepričevali starše, naj postanejo vegetarijanci. Naša kampanja Čas je, da postanete vegetarijanci, ker smo uspeli prepričati na deset tisoče ljudi, da se spremenijo, in jim pri tem pomagali. Naša kampanja Piggles, ker je razkrila industrijsko rejo prašičev in povzročila upad prodaje mesa.

Kaj pa projekt vegetarijanski dan v tednu?

Odločili smo se za Fruity Fundays (Sadni zabavni dnevi), ker smo ugotovili, da je lažje prepričati restavracije, da povečajo vegansko izbiro med stalno ponudbo na meniju, kot pa da jih prosimo, da ob recimo ponedeljkih ne strežejo mesa. Kmalu bomo izdali naš prvi veganski vodič za oskrbovalce s hrano (Caterer's Guide for Cooking Vegan), nad čimer smo navdušeni. Več informacij na www.fruityfundays.com

Kako vam jih je uspelo narediti posnetke iz klavnic? Kaj ste videli tam?

Ko sem snemala v klavnici, sem se pretvarjala, da sem s televizijske postaje. Navadno ne govorim o svojih čustvih. Snemala sem, kako prašičem režejo vratove. Neka svinja, ki so jo klavci bizarno poimenovali (Rosie), se je po tem, ko so jo zabolili v vrat, upirala tako

Juliet Gellatley, predsednica organizacije Viva: »Naš cilj je, da končamo sramoto trpljenja živali!«

močno, da je pristala na s krvjo prekritih tleh klavnic. Štirje možje so jo dvignili nazaj gor in se smejali. Sram me je, da sem človek. Takšne reči lahko snemam le, ker vem, da naše kampanje brez dokazov ne bi dobile tolikšne pozornosti – če ljudje ne bi videli, kaj prestajajo živali.

Kaj je najbolj pogost izgovor ljudi v Veliki Britaniji, ki še vedno jedo meso?

Da ima dober okus! Dejstvo je, da so krive slabe navade in to, da ljudje tiščijo glave v pesek, da se jim ni treba soočiti s škodo in krutostjo, ki jo povzročajo s tem, da jedo meso.

V Veliki Britaniji se ponekod prodaja tudi meso kengurujev. Kako to?

V trgovine širom Velike Britanije so to meso uvedli, ko je izbruhnila bolezen norih krav. Prodajali so ga kot naravno, neokuženo divjačino! Viva! je ustavila prodajo v vseh supermarketih – imeli smo ogromno podporo s strani javnosti in medijev. Zdaj se trudimo, da bi ustavili prodajo nogometnih čevljev iz kengurujevega usnja – Davida Beckhama smo uspeli prepričati, da je nehal nositi kengurujevo usnje in veliko ljudi mu je sledilo. Pri globalnem proizvajalcu čevljev Nike so izjavili, da bodo prenehali uporabljati kengurujevo usnje.

Viva je zelo kritična tudi do mlečne industrije.

Navkljub mitu o zadovoljnosti mora krava mlekarica najbolj garati od vseh kmečkih živali. V sebi oskrbuje rastočega telička in hkrati proizvaja mleko – do 40 litrov na dan. Da bi nadaljevala s proizvodnjo mleka, jo vsako leto prisilno oplodijo in ji vzamejo telička dan ali dva po tem, ko ga skoti – leto za letom. To ogromno breme pripelje do kronične hromosti, izčrpanosti in bolečih vnetij vimen. Četrtno črede v državi vsako leto zakoljejo, ker je fizično izčrpana.

Samice grejo po materinih mučnih stopinjah kot stroji za mleko, samce pa čaka zelo drugačna usoda. Ker niso zmožni proizvajati mleka in ker so preveč mršavi za govedino, vsako leto do 500 000 novorojenih teličkov, ki so jih skotile krave mlekarice, ustrelijo v glavo – nezaželeni stranski proizvod mlečne industrije. Tu si poglejte našo preiskavo 15 farm, ki oskrbujejo proizvajalca čokolade Cadbury <http://milkmyths.org.uk/animal-welfare/cadbury>.

Kako spodbujate mladino, da postanejo vegetarijanci ali pa začnejo razmišljati o tem?

Na vse mogoče načine! Pogovarjamo se z njimi in začnemo kampanje za mladostnike, ki so jim všeč, povabimo znane osebe, po katerih se najstniki zgledujejo. Večinoma se odzovejo na naše živalske kampanje – pomembno je, da jih pripravimo do tega, da si ogledajo

Viva! je je ustavila prodajo mesa kengurujev v vseh britanskih supermarketih.

posnetke in da jim pomagamo do spremembe z veliko brezplačnih informacij. Vedno smo imeli veliko predavanj na šolah in vsako leto izobražujemo prostovoljce, da nam pomagajo. Izvajamo izredno Vegi turnejo po Veliki Britaniji, ki pomaga ljudem, da se spremenijo, in včasih hkrati izvajamo delavnice za mladino – a pridejo ljudje vseh starosti, poskusijo hrano in vidijo, kaj počnemo. Ta kombinacija je na tisoče mladih in starih spodbudila k temu, da so postali vegetarijanci.

Damjan Likar

Hrana?

Prijatelj?

**Zakaj enega ljubite in drugega jeste?
Vsako živo bitje si zasluži živeti v miru.**

Ovce lahko prepoznajo obraze najmanj 10-ih ljudi ter 50-ih drugih ovc po najmanj dveh letih.

Živali so veliko bolj inteligentne kot mislimo

Tudi miške lahko izražajo sočutje

Obstaja zelo veliko znanstvenih dokazov, da imajo živali, celo glodalci, sposobnost izražanja sočutja. Junija 2006 so znanstveniki v reviji Science poročali o jasnem dokazu sočutja med odraslimi sesalci, ki ne spadajo med primata. Dale Langford in njeni kolegi so pokazali, da miške občutijo stres, ko gledajo druge miške, ki v kletki doživljajo bolečine. Langford in njena ekipa so vbrizgali nekaterim odraslim miškam kislino, ki jim je povzročila pekoče bolečine. Raziskovalci so odkrili, da so bile miške, ki so opazovale svoje sovrstnike v bolečini, tudi same bolj občutljive za bolečine. Miška, ki so ji vbrizgali kislino, se je bolj silovito zvijala od bolečin, če je videla, da tudi njen partner zaradi kisline doživlja strašne bolečine. Raziskovalci domnevajo, da miške verjetno uporabljajo vizualne dražljaje, ki v njih sprožijo sočutje, kar je zanimivo, kajti te živali sicer najbolj pogosto komunicirajo preko vohalnih dražljajev.

Ovce doživljajo stres, če so izolirane od črede

Pred leti je Ana da Costa skupaj s kolegi na Babrahamskem inštitutu v Cambridgu ugotovila, da ovce občutijo stres, ko so izolirane od črede – izmerjeno s povečanim srčnim utripom, izločanjem hormonov, ki so posledica stresa, ter meketanjem. V vseh pogledih pa se je njihov stres zmanjšal, ko so jim pokazali slike poznanih ovc. Ovcam so bile pokazane tudi slike kozjih obrazov ali narobe obrnjenih trikotnikov, a do istega učinka ni prišlo.

Druga raziskava je pokazala, da se prašiči, če jim je ponujena možnost hranjenja v dveh hlevih, izognejo tistemu, za katerega se spomnijo, da so bili vanj nekaj ur po hranjenju zaprti, in gredo k tistemu, iz katerega so bili izpuščeni hitro po končanem hranjenju. Ranjene kokoši nesnice ali kokoši, rejene za meso, bodo izbrale hrano, ki je prepojena z zdravili proti bolečinam namesto hrane, ki teh zdravil ne vsebuje. Postrv (t.i. mavrična postrv) se bo naučila reagirati na namige, ki napovedujejo škodljive dražljaje s tem, da se bo umaknila na drugo stran akvarija.

Vir: Laura Spinney, The Guardian, http://www.sentientbeings.org/science_guardian.htm

Ovce, zasmehovane zaradi svoje čredne miselnosti, imajo tudi izostren občutek za individualnost in lahko prepoznajo obraze najmanj 10-ih ljudi ter 50-ih drugih ovc po najmanj dveh letih. Znanstveniki na Babrahamskem inštitutu v Cambridgu so prav tako ugotovili, da ovce reagirajo na obrazno mimiko in imajo, tako kot ljudje, raje nasmeh kot grimaso.

Podobno je bilo pri prašičkih ugotovljeno, da je njihova možganska zmožnost nad zmožnostjo, ki je ljudem o farmskih živalih ponavadi poznana. Raziskovalci na Bristol University so ugotovili, da so prašiči mojstri ukan, saj namensko zavajajo druge prašiče, če bi to pomenilo več hrane za njih same.

Vir: Mark Townsend, The Observer http://www.sentientbeings.org/science_sheep.htm

Opice imajo občutek za pravičnost

Primati so visoko razvite živali s kompleksnim značajem in so pri merjenju inteligence ter zavedanja dosegli podobne rezultate kot triletni otroci. Že samo to dejstvo je dovolj, da poskusov na primatih ne bi smeli izvajati. Mnogi ljudje ne bi nikoli dopustili, da na triletnih otrocih izvajajo poskuse v laboratorijih, toda primati, ki jih uporabljajo pri testiranjih, doživljajo enake psihološke in čustvene travme kot otroci.

Primati so znani tudi po svojem močnem občutku za pravičnost. Eksperimenti na primatih so pokazali, da so te živali sposobne izraziti občutek ogoljufanosti in da svojo jezo usmerijo na osebo, ki jih je prevarala, ne pa na žival, ki je imela korist od goljufije. Pri eksperimentu sta opici prejemale žeton, s pomočjo katerega sta lahko dobili hrano. Vendar sta prejeli različno količino hrane in potem so opazovali reakcijo opice, ki je dobila manjšo porcijo od druge. Opica, ki je prejela manj ustrezen obrok, je izrazila jezo tako, da je vrgla svoj obrok hrane v eksperimentatorja, ob naslednji priložnosti pa od njega sploh ni želela vzeti žetona. Vir: <http://www.newscientist.com/article/dn4179-monkey-business-reveals-sense-of-fair-play.html>

Opice resus so zaprli v laboratorij, kjer so jih trenirali, da so prejele hrano s potegom ene ali dveh verig, leve ali desne, odvisno od barve svetlikajoče svetlobe. Ko so se tega naučile, so v prostor zaprli opico, ki so jo ostale opice lahko videle samo v ogledalu. Ko je opica ponovno na pravi način potegnila verigo in tako prišla do hrane, je druga veriga istočasno povzročila elektrošok zaprti opici, katero agonijo so lahko opazovale v ogledalu. Opice, ki s potegom verige niso želele povzročati elektrošoka zaprti opici, enostavno niso mogle dobiti hrane. Kar 87 % opic se je odločilo, da rajši ostanejo lačne, kot da povzročajo bolečine zaprti opici. Ena od opic je na ta način kar dvanajst dni stradala.

Vir: <http://www.all-creatures.org/sof/psycruelty.html>

Tudi krave znajo izraziti navdušenje

Raziskovalci so odkrili, da imajo krave kompleksno mentalno življenje. Zmožne so gojiti tako prijateljstva kot tudi zamere, ob intelektualnih izzivih se navdušijo.

Krave so sposobne doživljati močna čustva, kot so bolečine, strah in celo skrb glede prihodnosti. Toda če jim kmetje nudijo primerne življenjske pogoje, so pomirjene in srečne.

Podobne čustvene značilnosti so znanstveniki ugotovili tudi pri drugih farmskih živalih, kot so prašiči, koze in kokoši. Raziskovalci z Univerze Bristol so predstavili dokumente o tem, kako krave znotraj črede oblikujejo prijateljstva med dvema ali štirimi živalmi, s katerimi preživijo večino svojega časa, in se pogosto med seboj tudi negujejo in ližejo.

V neki študiji so živalim postavili nalogo, pri kateri so morali najti način, kako odpreti vrata, za katerimi je bila hrana. Elektroencefalograf je meril njihove možganske valove.

»Možganski valovi so ob odkritju pokazali njihovo navdušenje, srčni utrip se jim je povečal in nekatere so celo skakale v zrak. Temu smo rekli njihov trenutek Eureka,« je dejal profesor Broom.

Domneva, da farmske živali ne trpijo zaradi slabih življenjskih razmer, je neresnična. »Samo opazujte, kako krave in ovce v toplih poletnih dnevih uživajo, ko ležijo v travi in svojo glavo usmerijo proti sončnim žarkom. Enako kot ljudje.«

Vir: http://www.sentientbeings.org/science_grudges.htm

uredil Damjan Likar

Krave so sposobne doživljati močna čustva, kot so bolečine, strah in celo skrb glede prihodnosti.

Na OŠ Polhov Gradec so govorili tudi o miru z živalmi in naravo

Od 27. 2. 2012 do 2. 3. 2012 smo na OŠ Polhov Gradec doživljali ali bolje rečeno živeli teden miru. Veliko smo se pogovarjali o miru, po radiu smo poslušali sprostitveno glasbo, imeli smo predavanja in za zaključek še prireditev na omenjeno temo. Prvo predavanje je izpeljal gospod Tomo Križnar, ki nam je veliko povedal o najmlajših prebivalcih Afrike, izvedeli pa smo tudi, zakaj se je sam odločil oditi na to celino. Pokazal nam je del filma, ki ga je posnel skupaj s prijatelji oziroma svojo ekipo. Drugo predavanje pa je imel gospod Stanko Valpatič, ki nam je povedal, da živi na kmetiji, kjer se zavzemajo za miroljubno kmetijstvo. To je kmetija, na kateri živali dočakajo svojo naravno smrt in jih nikakor drugače ne pokončajo. Večina nas še ni slišala za miroljubno kmetijo. Ko smo si med sošolci med predavanjem izmenjali nekaj besed, so mi prišepnili, da z velikim zanimanjem poslušajo, kako bi lahko spremenili svoj pogled na življenje. Velikokrat se namreč pogovarjamo o živalih, nikoli pa se nismo povsem poglobili v dejstvo, da so živali tudi živa bitja. Besede gospoda Valpatiča so nam dale veliko iztočnic za premislek. S sošolci smo mnenja, da lahko veliko slišimo in spremenimo že, če znamo živali prisluhniti; in če to storimo s srcem.

Ko sem dobila nalogo z gospodom Valpatičem opraviti intervju, sem bila presenečena, saj moža sploh nisem poznala. Zdaj pa se mu lahko iskreno zahvalim, da se je prijazno odzval povabilu in obiskal našo šolo. Gospod je bil zelo zanimiv in sproščen

sogovornik, kar mi je bilo zelo všeč, hkrati pa je name vplival sproščujoče, da sem lahko nalogo dobro izpeljala. Gospodu Valpatiču želim še veliko uspehov pri njegovem prizadevanju za živali, zavedam pa se, da bomo morali tudi mi slediti njegovemu delu, če želimo živeti v zdravem okolju.

Maša Setnikar, 7. B

Stanko Valpatič je učencem predstavil Mednarodni Gabrielin sklad in miroljubno kmetijstvo, kjer lahko živali živijo do naravne smrti.

Zima na Deželi miru - pomoč pticam

Kakšno življenje! Povsod čivkanje in frfotanje, ptice živahno hitijo h krmilnicam in si tudi z vevericami delijo zrnje, ki so ga zanje nastavili prijatelji živali na Deželi miru. Kajti zima je za vse živali zelo težek čas. Iskanje hrane, mraz, zamrznjena napajališča, nekatere od njih zelo težko preživijo ta čas. Toliko srečnejše so, če jim človek pri tem pomaga. Če jim ponudi hrano in pijačo. Na Deželi miru se je v delu gozda, imenovanem »ptičji raj«, znašla cela jata ptic. Nekatero od njih vam želimo predstaviti:

Kot detel spadam k pticam stalnicam, torej k tem pticam, ki prezimijo tukaj, v Evropi. Poleti si sam najdem hrano pod drevesno skorjo. Pozimi pa sem srečen, da mi ljudje nastavijo hrano v krmilnice.

Kot drozg spadam med najbolj nadarjene pevce. Če hočeš prepoznati moje petje od mnogih drugih: vsako kitico ponovim dva do trikrat. Že zelo zgodaj se vrnem s svojega zimskega leta. Zato se zelo veselim darov, ki mi jih človek nastavi v krmilnico.

Mene je zelo lahko prepoznati po mojem oranžno-rdečem grlu. Imenujem se rdeča taščica. Sem tudi izredno muzikalična. K mojemu glasbenemu repertoarju spada 275 pevskih motivov, ki jih venomer spreminjam.

Ali veste, od kod imam jaz, navadni ščinkavec, svoje ime? Če grozi nevarnost, zaženem alarm z ostrim »ščink, ščink«. S svojim enotonskim »trib, trib« naznanjam slabo vreme, saj je ta ton moje naznanjanje dežja.

Mi kosi porabimo veliko časa za nego svojega perja. Urejamo si ga, tudi kopamo se zelo radi. Zato smo zelo veseli, če nam ljudje na svojih vrtovih pripravijo vodo. Če je zelo mrzlo, se močno našopirimo. To nas ogreje.

Od več kot 40 vrst ptic, ki se podimo po »ptičjem raju« na Deželi miru, sem sinica najpogostejša. Veselim se mnogih gnezdišč, ki so tukaj obešena. Okrašena z mahom in lišaji nam nudijo prekrasno bivališče in vališče.

Prof. dr. Berthold, vodilni nemški ornitolog, do leta 2004 direktor ptičje opazovalnice Radolfzell, svetuje, da krmimo ptice vse leto, ne le pozimi, saj so postali življenjski pogoji za naše pernate prijatelje vedno težji, saj smo jim ljudje v veliki meri odvzeli osnovne pogoje za življenje. Bi tudi vi radi pomagali? Če imate vrt ali balkon, nastavite pticam pogače, postavite jim ptičje hišice ali pokrite krmilnice in vanje nasujte mešanico zrnja, s tako nastavljeno hrano se bo rada okrepčala tudi marsikatera veverica, ne le ptice. Tudi napajalnic z vodo se bodo pernati obiskovalci zelo razveselili. Pazite na to, da voda ne bo zamrznjena v hudem mrazu, saj bodo ptice le tako lahko prišle do sveže vode.

Pomoč pticam pri nas na kmetiji na Ostrožnem

Tudi na kmetiji, kjer je sedež Društva za osvoboditev živali in njihove pravice, skozi vso leto skrbimo za ptice, še posebej pozimi. Preden je naravo pobelil sneg, so prijatelji živali iz Hrvaške v našem gozdu postavili večjo ptičjo krmilnico, ki omogoča dostop do hrane tudi velikim pticam. Krmilnica je sestavljena iz treh glavnih delov: cilindra za hrano, strehe in osnovne plošče. Cilinder, kamor nasujemo hrano za ptice, je take velikosti, da je krmilnico potrebno polniti le na daljša obdobja, odvisno od tega, koliko ptic bo tukaj poiskalo svojo hrano. To ima prednost, ker lahko krmilnica v zimskem obdobju ostane brez nadzora nekaj dni, brez bojazni, da bi lahko hitro zmanjkalo hrane. Streha je konstruirana tako, da se osnovna plošča, ki se nahaja pod cilindrom in okoli njega, ne zmoči v primeru dežja.

Če želite pomagati živalim na Deželi miru, lahko svoje darove iz srca nakažete na račun Mednarodnega Gabrielinega sklada:

**G.S. Stiftung Verwaltungs-GmbH, Gabriele-Stiftung,
Volksbank Main-Tauber, Kto. Nr. 206253, BLZ 67390000**

Čas zime za mnoge živali pomeni: mraz, lakoto, bolezen in trpljenje. Ravno v tem času živali v povečanem številu bežijo v Deželo miru, saj potrebujejo novo, varno domovanje. Ker v naravi v teh mrzlih zimskih mesecih živali najdejo le malo hrane, je treba pravočasno poskrbeti zanje. Z vašim darovanjem iz srca imate možnost ublažiti stisko in pomagati tam, kjer je pomoč potrebna. Več o tem, kako lahko pomagate, preberete na spletni strani Mednarodnega Gabrielinega sklada: <http://www.gabriele-stiftung.de/cms/si/kako-lahko-pomagate.html>

Kaj vam prinaša Zdrava televizija?

Po napornem dnevu se želite spočiti in se razveseliti. Radi bi si pogledali dobro oddajo. Po televizijskih oddajah pa ste največkrat še bolj utrujeni. Včasih žalostni in kar je najhuje: brezvoljni. Nekje vendar mora biti nekaj drugačnega?!

Prav imate! Obstaja nekaj drugačnega. Obstaja ZDRAVA TELEVIZIJA.

Na ZDRAVI TELEVIZIJI si boste lahko ogledali oddaje, ki vam bodo prinesle optimizem in vas spočile. Razveselili se boste ob prizorih svobodnih živali in človekove skrbi zanje. Presenečeni boste, koliko veselja lahko občutite, ko gledate prizore skrbi za živali in njihovo zaupljivost. Našli boste oddaje o duhovnih zakonitostih in o tem, kaj se dogaja z našo hraniteljico Zemljo. Kar nekaj oddaj govori o današnjih najpogostejših boleznih in kaj vas ščiti pred njimi.

Mnoge oddaje na ZDRAVI TELEVIZIJI se dotikajo vzrokov za stanje današnjega sveta. Pokažejo, kaj se dogaja na našem svetu. Prinašajo pa tudi sliko, kako naprej. Srečali boste razmišljanja in stališča, ki so vam logična, vendar mediji niso govorili o njih. ZDRAVA TELEVIZIJA vas bo presenetila s stvarmi, ki jih že dolgo iščete.

Kje lahko gledate ZDRAVO TELEVIZIJO? Na medmrežju odtipkajte v iskalnik www.zdrava-televizija.com in kliknite na svoj jezik.

Prepričajte se sami, najдите Zdravo televizijo.

Želimo vam prijetno gledanje.

TV studio 7, www.zdrava-televizija.com

JEJ, KAR TI JE NAMENILA NARAVA.

NE HRANI SE Z LAŽMI ŽIVINOREJSKEGA AGROBIZNISA.

EVOLVE!
Campaigns

OPAŽIŠ RAZLIKO?

pujs iz farmske reje

pujs iz proste reje

ŠE VEDNO
PIJETE
KRAVJE
MLEKO?

ZAKAJ?

EVOLVE!
Campaigns

Človeška vrsta je edina, ki pije mleko tudi v odrasli dobi, in edina, ki uživa mleko druge vrste.

Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice

Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva

Tel.: 03/5763-303, GSM: 051 655 577, internet: www.osvoboditev-zivali.org

Transakcijski račun: 02011-0253228311, email: info@osvoboditev-zivali.org

Pristopna izjava

Ime in priimek:

Datum rojstva: Telefon:

Naslov (ulica, kraj, pošta):

E-mail naslov:

Izobrazba:.....Poklic:

Dodatna znanja:

(prosimo, pišite čitljivo)

Izjavljam, da želim postati član/članica *Društva za osvoboditev živali in njihove pravice* ter da sem seznanjen/seznanjena s statutom društva in da ga bom spoštoval/spoštovala.

Opomba:

- za mladoletnike, mlajše od 15 let, morajo pristopno izjavo podpisati tudi starši (zakoniti zastopnik)
- članarina za leto 2012 za zaposlene je 25 €,
- članarina za leto 2012 za dijake, študente, upokojene in brezposelne je 15 €,
- članarina za leto 2012 za mlajše od 15 let je 8 €.

(Prosimo, da glede članarine obkrožite tisto alinejo, v katero spadate.)

S podpisom te izjave dovoljujem obdelavo svojih osebnih podatkov za namene informiranja o delu društva (vabila, akcije, informativno gradivo in drugo).

Datum:

Podpis:

- Prosim, da
- me obveščate o akcijah, ker želim pri njih sodelovati
 - želim, da me informirate o akcijah društva in pomembnejšem dogajanju, vendar ne želim aktivno sodelovati
 - ne želim, da me sproti obveščate o aktualnih dogajanjih, vendar društvo in njegovo dejavnost podpiram

Moji predlogi:

Sporočila želim dobivati po elektronski pošti

- DA NE

Izpolnjeno pristopno izjavo pošljite po pošti na zgoraj naveden naslov.

Avstralija bo morala pomesti pred svojim pragom

Konec maja 2011 so avstralsko javnost razburili video posnetki mučenja avstralskih krav v indonezijskih klavnicah, ki jih je posnela organizacija Animals Australia in predvajala državna televizijska postaja ABC v oddaji Four Corners.

Indonezija je največji uvoznik krav iz Avstralije. Minister za kmetijstvo Joe Ludwig je po nekaj dneh objavil začasno prepoved izvoza živih živali za zakol v Indonezijo. Indonezijska vlada je reagirala užaljeno in napovedala pritožbo na svetovno trgovinsko organizacijo (WTO), saj po njenem mnenju tudi v mnogih drugih državah, ki uvažajo krave iz Avstralije, situacija v klavnicah ni nič boljša, sankcije pa so bile uvedene le proti Indoneziji. Nekaj zveznih poslancev je zahtevalo trajno prepoved izvoza živih živali, saj primer ni osamljen. Leta 2010 so predstavniki Animals Australia dali v medije posnetke mučenja avstralskih ovc na Bližnjem vzhodu. Toda avstralska vlada je na pritisk živinorejcev in vpletenih podjetij že po dobrem mesecu ponovno dovolila izvoz živih živali v Indonezijo in za panogo namenila 35 milijonov dolarjev državne pomoči.

V začetku februarja letos pa je Avstralijo doletela še večja blamaža. Avstralska televizija ABC je predvajala posnetke mučenja živali v klavnici v Sydneyju, ki so jih posneli predstavniki organizacije Animal Liberation. Na posnetkih mesarji pretepajo prašiče z železnimi palicami, tepejo jih tudi po glavi, ovcam pa pri polni zavesti režejo vratove. Oblasti so klavnico takoj zaprle, deželna vlada Novega Južnega Walesa pa je napovedala bolj pogoste nenapovedane inšpekcijske

Klavnica Hawkesbury Valley, Sydney, Avstralija: na posnetku mesarji pretepajo prašiče z železnimi palicami, tepejo jih tudi po glavi.

preglede klavnic. Zelo malo verjetno pa je, da bodo poostreni pregledi in nova pravila o izvozu živih živali, ki so začela veljati 1. marca letos, preprečili podobne dogodke v prihodnosti.

mag. Martin Vrečko

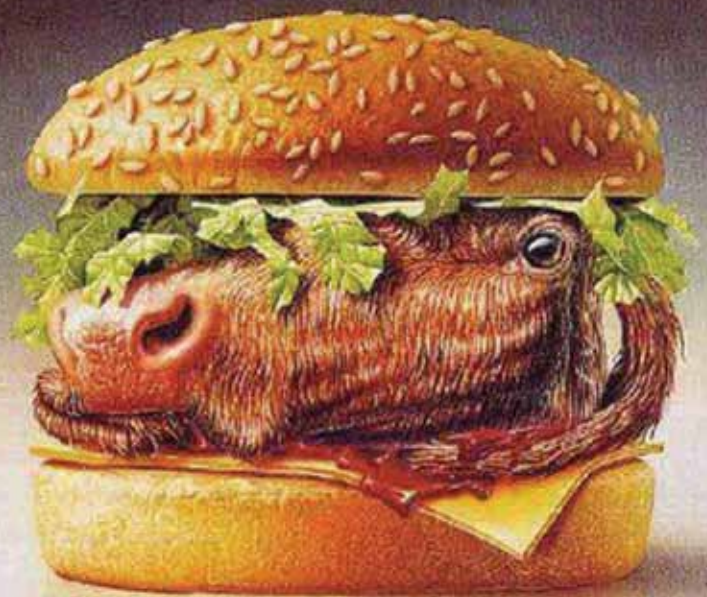
ZAKAJ

misliš, da imaš pravico vzeti življenje živali samo zato, da jo lahko poješ? Ljudem ni potrebno ubijati in jesti živali za preživetje. Ne poslušaj propagande mesne in mlečne industrije - misli s svojo glavo!

Živimo v 21. stoletju, ne v srednjem veku. Živalski proizvodi so nezdravi in moralno neopravičljivi. POSTANI VEGAN! Naredi pravo stvar zase in za živali!

Če dolgo časa ne pomisliš, da je nekaj narobe,

se nekako navadiš misliti, da je prav.

Thomas Paine

Svoje prijatelje peteline ni hotela dati v zakol

Nevenka Perne, 49 let, agronomka iz Ljubljane, izhaja iz družine, kjer so se ukvarjali z rejo kokoši in petelinov. Ko je prišel dan zakola, je vedno odšla od hiše, saj enostavno tega ni zmogla podpirati. Ker ni pomagala pri tem krvavem delu, je bila okregana. Pred časom je bila njena ljubezen do živali ponovno na preizkušnji, ko so v njeno življenje ponovno prišli petelini in kokoši.

Nevenka Perne: »Kokoš, ki naj bi bila po mišljenju večine ljudi neumna, je presneto pametna.«

Kje ste dobili peteline in kokoši?

Vedno sem si želela imeti v vrtu kakšno račko. In ko sem dobila te, sem dobila še dve kokoški. Vse lepo in prav, dokler ni ena od njiju začela sedeti v gnezdu kokošnjaka dneve in dneve. Njena naravna želja, da zvali piščančke, me je tako prevzela, da sem odšla k rejcu kokoši po nekaj oplojenih jajc, v dvomih, da se bo iz tega sploh kaj izvalilo. Pa se je. Devet čudovitih piščančkov. Z mojo in hčerkino skrbjo in ljubeznijo so zrasli v šest petelinov in tri kokoši. Tu pa se je pojavil problem. Pa ne pri nas, ampak pri sosedih. Petelini so preglasno kikirikali, zato so morali stran. Toda kam? Poklicala sem prijatelje, znance, okoliške kmetije in prišla do grozljive ugotovitve, da je petelin že ob rojstvu obsojen na smrt. Ne razumem več ljudi, ki jih petje ptičev radosti, petje petelinov pa moti. Prav tako jih ne moti hrup avtomobilov, siren in vpijete pijanih ljudi, ki se ponoči slišijo z bližnje ceste.

Kaj ste potem storili?

K sreči pa mi je na pomoč priskočila članica Društva za osvoboditev živali in njihove pravice, Marina Ulčnik, ki mi je dajala upanje, da se bo že našla kakšna rešitev, naj ne obupam. Za to pomoč se ji iskreno zahvaljujem. Tako so trije petelini že nastanjeni v novem domu. Peteline pa bi za meso lahko oddala takoj, saj so se mi ponudili kar trije ljudje.

Kako ste doživljali to zgodbo s petelini?

Ob vsem tem dogajanju sem začutila krivico, ki jo ljudje delamo živalim. Vzeli smo jim njihov naravni prostor, ohranjamo jih le zaradi

Nevenka je nekatere peteline oddala na kmetijo na Štajerskem, kjer bodo lahko v miru živeli do naravne smrti.

svoje koristi. Prav nič dobro se ne počutim ob teh mislih. Kokoš, ki naj bi bila po mišljenju večine ljudi neumna, je presneto pametna. Zna se hraniti, poskrbeti za svoj rod in zna preživeti. In ko vse to spoznaš, te želja po uživanju mesa mine. Na okus mesa si navajen iz otroštva in niti ne razmišljaš, kaj je prav. Tako življenje živiš, dokler se ti ne zgodi nekaj, kar te spremeni. Lahko rečem, da sem devetdesetodstotna vegetarijanka. Za tistih deset odstotkov pa so kriva praznovanja. Če bi odšla na pico s prijatelji in bi jo naročila brez šunke, vem, da bi mi bila postavljena vprašanja: si kaj bolna, imaš holesterol in podobno. Nihče ne bi pomislil, da ne jem šunke zaradi spoštovanja do tistega pujska. Pa bom morda v prihodnje tudi spremenila.

Kakšno vlogo ima po vašem društvu pri ozaveščanju ljudi?

Zelo sem vesela, da obstaja Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, da se nekdo bori za njihove pravice. Da to društvo obstaja, sem ugotovila šele na kmetiji Valpatič, ob dnevu odprtih vrat. Tja sem odšla na povabilo prijateljice Marine, ker me je zelo zanimalo miroljubno kmetijstvo. Na ogledu kmetije sem spoznala, da mi je ta način življenja veliko bližji, da bi ga raje živela. Miroljubno kmetijstvo in odnos do živali na tej kmetiji prinašata nekakšen občutek miru, harmonije, sproščenosti in nove energije. A žal me vsakodnevno življenje odnese v svet stresa in hitrega življenja tako, da za razmišljanja, kako je ta svet postavljen narobe, ni časa. In kje so zdaj tiste »neumne kurec«? Verjetno smo to vsi tisti ljudje, ki še nismo spoznali, da bi morale vse živali imeti pravico do bivanja v naravnem okolju in imeti pravico do lastnega življenja.

Damjan Likar

Vedno več ljudi ne želi ubiti svojih živali

Takšnih in podobnih dogodkov, ko mnogi ljudi ne želijo več svojih živali ubiti in pojesti ali jih dati v klavnico, je vedno več. To je vsekakor dobro za živali, toda vsem živalim vedno ni možno poiskati novega doma. Veliko pa je tudi zavrženih ali bolnih živali, ki potrebujejo oskrbo človeka. V društvu že več let opozarjamo, da bi država morala poskrbeti za te živali iz davkoplačevalskega denarja. Radi pa bi vse opozorili še na naslednje: preden kupimo žival, dobro razmislimo, ali bomo lahko skrbeli za njo do njene naravne smrti.

Uredništvo

Škandal v EU: do 75% klavnih živali ubijejo neomamljene

Do 75 odstotkov klavnih živali v Evropski uniji zakoljejo neomamljene. To šokantno številko so na pobudo Švedske objavili v poročilu Evropske komisije 18. maja 2011. Švedski minister za kmetijstvo je bil ob tem vidno presenečen: „Presenečen sem, da so številke tako visoke. Nekaj odstotkov bi bilo sprejemljivo, toda ne do 75 odstotkov.“

Mnoge živali doživijo zakol pri polni zavesti

Prejšnje ocene EU so predvidevale, da brez omamljanja zakoljejo od 5 do 10 odstotkov živali, toda nove številke so škandalozne: do 75% živali je med zakolom pri polni zavesti, ko jim prerežejo goltanec, kako jim iz prerezanega grla lije kri in ko jim odrežejo ušesa in noge.

Po poročanju švedskega radia 18.5.2011 je Evropska komisija sporočila, da vedno več klavnic opušča omamljanje preprosto zaradi varčevanja. Nemški portal Kopp online je 27.5.2011 poročal, da vedno več članic EU velikim klavnicam po hitrih postopkih dovoli klanje brez omamljanja zaradi stroškov. V EU letno pobijemo 5 milijard živali.

Dnevnik Svenska Dagbladet je 18.5.2011 sta odbor za okolje Evropskega parlamenta in švedska vlada zahtevala obvezno označevanje mesa živali ubitih brez omamljanja, da bi bili kupci o tem obveščeni.

Toda kako se naj to dokaže? Če pri industrijskem klanju strel v glavo pri govedu in električne klešče pri prašičih niso pravilno uporabljene, kar je pri hitrem tempu dela običajen pojav, je žival nezadostno ali sploh ni omamljena. Posledice: krave mukajo in brcajo z nogami, ko jim mesarji prerežejo glavno vratno žilo. Nezadostno omamljene prašiče vržejo v vrelo vodo, ki jo vdihnejo v pljuča.

Fotografije iz filmskega gradiva organizacije PETA.

Vir: Freiheit für Tiere 4/2011, prevod: mag. Martin Vrečko

1. Pištola je nastavljena, toda mlada krava je v smrtnem strahu in seveda ni pri miru. Ker je zraven kamera, sledi še drugi strel.

2. Kravo obesijo za eno nogo. Mesar jo za ušesa vleče naokrog po klavnici. Žival tuli in očitno ni omamljena.

3. Potem ko ji prerežejo goltanec se ulijejo litri krvi. Krava tuli in mežika z očmi nekaj minut.

4. Ker je zraven kamera, jo mesar še tretjič ustrel v glavo. Žival še vedno tuli.

Zavajanja »strokovnjakov« za zdravo prehrano

Marija Merljak, svetovalka za zdravo prehrano in soavtorica knjig Zdravje je naša odločitev ter Zdrava prehrana je prava odločitev, ki je svojo poklicno kariero začela kot tehnolog v nekdanji Emoni, Mesni industriji Zalog, je v oddaji Dobro jutro na RTV Slovenija izjavila: »Pršut je varno živilo in zelo, zelo zdravo. Beljakovine v pršutu so tiste, ki izboljšajo celotni mehanizem hormonov. To je resnično antidiabetično živilo.«

O prekajeni slanini je povedala: »Te maščobe sploh niso nezdrave, kajti maščobe imajo tudi vitamin A in vitamin B2, ki pomaga pri razgradnji maščob. Imajo 45 nenasičenih maščobnih kislin in 37 nasičenih.« Merljakova priporoča tudi kožnate klobase: »Kdor ima težavo z obrabo hrustanca, bi mu tudi priporočala kožnate klobase.« Perutnina: »Humani zakol – to je zelo pomembno za kvaliteto mesa. Kdor ima težave z depresijo ali nespečnostjo, posebno priporočam perutnino, zaradi vitamina B3.« Jetrna klobasa in jetrna pašteta: »Svinjska jetra imajo največji odstotek železa, tisti, ko so slabokrvni, bi bilo dobro, da se poslužujejo vseh izdelkov iz jeter.«

Za analizo izjav Merljakove smo zaprosili **Matjaža Kovšeta**, neodvisnega raziskovalca, ki se zadnja leta aktivno ukvarja s preučevanjem človeške prehrane, še posebej z nizkomaščobnim presnim veganstvom. Objavljamo njegov odgovor.

»Strokovnjaki« za prehrano zaradi dreves spregledajo gozd

Eno izmed načel, ki ga pri prehrani nekritično sprejemajo mnogi, je, da vedno in povsod velja "več je bolje". Posledično potem izpostavljajo posamezna živila glede na vsebovanost posameznih hranil. Dejstvo je, da je večina boleznih današnje dobe povezana s prevelikim vnosom določenih hranil in ne s pomanjkanjem (recimo boleznih srca in ožilja, diabetes, itd.). Za katerokoli hranilo namreč velja, da je tako pomanjkanje kot tudi preveč hranila škodljivo. Za lažje razumevanje si predstavljajmo nalivanje goriva v rezervoar avtomobila: ko natočimo poln rezervoar, bo vse, kar je več od prostornine, ki je na voljo, odteklo iz rezervoarja. Podobno se dogaja z mnogimi hranili v človeškem telesu. Medtem ko nekatera hranila telo zna shraniti, si z mnogimi, ki jih je vnesemo v večjih količinah, kot je potrebno, nima kaj početi. Izpostavljenost soncu, kot drug primer, je prav tako bistvenega pomena za naše zdravje, a prevelika izpostavljenost lahko vodi do opeklin. Skratka, kot kažeta oba enostavna primera načelu "več je bolje" ne gre slepo zaupati oz. je v mnogih situacijah popolnoma zgrešeno. Zelo pogosta napaka "strokovnjakov" za prehrano je tudi, da zaradi dreves spregledajo gozd. Hranila namreč sovplivajo druga na drugo in pogosto nam poljubno velik vnos določenega hranila ne bo prav nič koristil, če ne bo v pravem razmerju z drugim hranilom. Lep primer je recimo ta, da je za dovolj dobro absorpcijo kalcija potreben tudi vitamin D, v nasprotnem primeru ne bo pomagala prav nobena količina kalcija.

Prehranski »strokovnjaki« zamolčijo negativne učinke

Prav tako je zelo pogosta in velika napaka, da se izpostavi nek domnevno pozitiven učinek in se zamolči negativne učinke. Za primer navedimo dejstvo, da uživanje alkohola znižuje krvni pritisk. Absurdno bi bilo iz tega izpeljati trditev, da je uživanje tako strupene snovi, kot je alkohol (ki dobesedno ubija celice v človeškem telesu), zdravilno za človeško telo. Drug zelo absurden primer, ki pa je na žalost zelo blizu logike raznih prehranskih "strokovnjakov", nam lahko predstavlja rastlina strupeni octovec (toxicodendron radicans), ki je znana po tem, da vsebuje izjemno velike deleže raznih hranil in pri tem zelo izstopa v primerjavi z ostalimi viri. S tega vidika sodi med najbolj hranljivo

rastlino. A kljub temu zaradi velike vsebnosti strupa nikomur ne pade na pamet, da bi jo uvrščal v svojo prehrano.

Podobno kot v znani zgodbi, kjer so slepci poskušali opisati slona tako, da ga je vsak opisal glede na predel, kjer ga je lahko otipal, in so pri tem podali zelo raznolike opise, se dogaja tudi v primeru dezinformacij, ki

jih širijo razni prehranski "strokovnjaki". Pri širjenju informacij glede na svoj razdrobljen pogled in pristop lahko sicer podajajo korektne informacije o vsebnosti posameznih hranil v določenih živilih in celo navajajo pozitivne učinke posameznih hranil, a kljub temu niti približno ne seznanijo prejemnikov svojih sporočil na povsem korekten način. Pravzaprav jih zaradi tega, ker zamolčijo negativne učinke, hote ali nehote zavajajo in jim lahko s tem povzročijo veliko škodo.

V medijih se vsakodnevno sicer pojavlja ogromno nasprotujočih si informacij. A res redki so tisti, ki še niso slišali o škodljivosti živil živalskega izvora za človekovo zdravje. Na srečo imamo tudi v slovenščini dostopnih vedno več znanstveno podkrepjenih virov, preko katerih lahko vsak posameznik pride do pomembnih informacij o zdravem načinu prehranjevanja za človeka. Od prevedenih knjig omenimo veliki uspešnici, kot sta Kitajska študija in McDougallov program. Prav tako pa se večja tudi ozaveščenost med Slovenci, ki vedno bolj kritično in ozaveščno spremljajo tuje in domače vire s tega področja.

Enostavno vodilo za zdravo prehranjevanje je veganstvo

Bralci prav tako lahko na zelo enostaven način preverijo oceno vsebovanosti posameznih hranil v določenih živilih z vrsto različnih orodij na spletu. Eno izmed takih je možno najti na strani: www.cronometer.com. Vstavimo lahko vsa živila, ki smo jih zaužili, in dobimo oceno, katera posamezna hranila in v kolikšni meri smo vnesli.

Podajmo na koncu še edini pravi odgovor na vprašanje, koliko posameznih hranil je potrebno najmanj oz. največ vnesti v telo: dovolj. V naravi je za vsako živalsko vrsto primerno poskrbljeno, da z relativno lahkoto poskrbi za vse potrebe, ki jih potrebuje za uspešno preživetje, sicer ji grozi izumrtje. Na srečo tudi človek ni nobena izjema in enostavno vodilo k bolj naravnemu in posledično bolj zdravemu načinu življenja je, kar se prehrane tiče, rastlinska prehrana, ki naj bo čim bližje izpolnjevanju naslednjih kategorij: nepredelana, sveža, biološko pridelana in zrela, sadje ter zelenjava in možno občasno uživanje oreškov ter semen.

Več informacij o zdravem načinu življenja lahko najdete tudi na <http://imejserad.wordpress.com/>, informacije o veganstvu nasploh pa na <http://www.veganstvo.net/>

Zakaj je dobro biti OrCa

Diana Vlahinič in Grega Hotujec sta leta 2008 v Ljubljani odprla trgovino z imenom OrCa, ki se ukvarja s prodajo 100 % naravnih, organskih izdelkov. Njuno podjetje pa je poleg prodaje naravnih izdelkov usmerjeno tudi dobrodelno, saj gre del denarja od prodaje zavetišču za živali Horjul. Pogovarjali smo se z Diano Vlahinič, ki si je z naravno kozmetiko pozdravila problematično kožo. Diana pa je tudi velika zagovornica pravic živali in aktivna članica Društva za zaščito živali Ljubljana.

Diana, zakaj je dobro biti OrCa?

Predvsem zato, ker biti OrCa pomeni biti prijazen do živali, ljudi in okolja. V OrCi namreč prodajamo le proizvode, ki niso testirani na živalih in so veganski (z izjemno nekaj proizvodov, ki vsebujejo čebelji vosek) ter 100 % naravni in ekološki. Vse sestavine v naših izdelkih so vzete iz prehranske industrije, izdelki pa se nahajajo v recikliranih embalažah, primernih za nadaljnjo reciklažo. OrCa varuje naš planet in njene prebivalce.

S katerimi težavami ste se srečevali na začetku poslovanja s tovrstno kozmetiko in kako poslujete danes? Ste opazili, da bi se interes ljudi po tovrstni kozmetiki v tem času kaj spremenil?

Tako kot skoraj vsak začetek je bil tudi naš začetek težak. Potreben je čas, da te ljudje spoznajo, da spoznajo izdelke, katere ponujaš, in jih preizkusijo. Ker so naši proizvodi res skrbno izbrani in smo med naravno kozmetiko iskali presežke tako v kvaliteti proizvodov kot tudi v načinu, kako so le-ti izdelani, smo vedeli, da bodo izdelki navdušili še tako zahtevne uporabnice in uporabnike. Zelo sem vesela in ponosna, da lahko rečem, da se naše poslovanje vztrajno premika v zeleno smer. Interes ljudi do kozmetike, ki je naravna, ni testirana na živalih, vztrajno raste in prepričana sem, da je to šele začetek. Ljudje imajo tudi vedno več težav s kožo in naravna kozmetika je mnogim, vključno z mano, pomagala do iskane rešitve in lepe kože. Vsi s takimi ali drugačnimi težavami (ali brez njih) so tudi vedno lepo vabljeni v našo trgovino v Ljubljani, saj z veseljem svetujemo pri izbiri primernih izdelkov.

Za kateri proizvod bi lahko rekli, da »gre za med«?

Iskreno povedano, se vsi naši izdelki resnično zelo dobro prodajajo, vsekakor pa bi izpostavila naše sadne maskare, ki so vsa leta pravi hit, saj so primerne tudi za uporabo na najbolj občutljivih očeh, uporabljajo pa jih lahko tudi uporabnice, ki imajo leče. Glede na efekt, ki ga maskare pustijo na trepalnicah, pa se lahko kosajo tudi s sintetičnimi maskarami, le da so naše 100 % naravne in brez potencialno škodljivih sestavin. Pravi hit so tudi naravna mineralna ličila Alima Pure, ki poskrbijo za čudovit videz kože, obenem pa so primerna tudi za uporabnice, ki so bile zaradi preobčutljivosti primorane dosedanja ličila opustiti. Do zdaj. J Vedno večji hit so tudi naše 100 % Pure sadne pene za prhanje ter vedno odlično prodajana sladkorna depilacija. In seveda, ne smem pozabiti tudi na naše presne veganske čokolade s superhrano – tudi te gredo res za med! J

Kaj bi svetovali mladim, ki se soočajo z nadležnimi aknami, in kaj malo starejšim, ki si želijo na hitro osvežiti obraz?

Treba se je zavedati, da so težave na koži skoraj vedno odraz notranjega neravnovesja v telesu. Koža je naš največji organ, poleg tega pa preko kože poteka tudi razstrupljanje telesa. Vsem, ki se soočajo z aknami, svetujem, da poskrbijo za primerno nego svoje kože, ki naj vključuje le naravne, nežne in neagresivne izdelke za nego kože, ki naj imajo antibakterijsko in antiseptično delovanje. Poskrbijo naj ne le, da bo koža dovolj navlažena, ampak tudi dovolj nahranjena. Če se le da, naj si mozoljev ne stiskajo in ne praskajo, temveč naj nanje raje nanesejo naravna antiseptična sredstva. Zelo pomembno je tudi, da poskrbijo za primerno prehrano, ki je v kombinaciji s primernimi

kozmetičnimi izdelki ključnega pomena za lepo kožo. Iz prehrane naj črtajo živalske beljakovine, saj lahko predvsem mlečni izdelki koži povzročajo velike težave. Malce starejšim svetujem kvalitetne naravne izdelke z večjo vsebnostjo vitamina C, ki spodbuja tvorbo naravnega kolagena, ter izbrane naravne kreme s sadnimi kislinami, ki pospešijo regeneracijo kože.

»Povsem naravna sadna maskara podaljšuje, ločuje in neguje vaše trepalnice, za piko na i pa jim doda še sijaj. Vsebuje pigmente črnega čaja, pro vitamin B5, vitamin E ter proteine ovsu in pšenice, ki ohranjajo vaše trepalnice zdrave. Nežna, naravna formula je primerna za vse uporabnice, tudi tiste občutljive in za tiste, ki nosite kontaktne leče. 100 % Pure, 100 % naravno.«

Zakaj je po vašem mnenju naravna kozmetika boljša od sintetične?

Naravna kozmetika ne vsebuje potencialno nevarnih sintetičnih kemikalij, ki lahko zastrupljajo naše telo, povzročajo alergije, ekceme in druge težave, temveč vsebuje naravne sestavine, ki kožo spodbujajo pri njenem naravnem delovanju, obenem pa koži pustijo, da diha in se obnavlja. Kvalitetna naravna kozmetika vsebuje sestavine, ki so bogate z antioksidanti in kožo ščitijo pred prostimi radikali ter prezgodnjim staranjem. Bralce spodbujam, naj tudi naravno kozmetiko skrbno izbirajo, saj na naših policah najdemo naravne izdelke, ki so si po kvaliteti zelo različni, zato ni vsaka naravna kozmetika enako učinkovita in kvalitetna.

Ali drži, da je nekatere proizvode, ki jih prodajate, mogoče tudi zaužiti?

Drži. Izdelki sicer niso namenjeni za uživanje, vendar smo mnenja, da kar ni dobro, da bi zaužili, tudi ni dobro, da bi nanесли na kožo, saj se preko 60 % sestavin, ki jih naneseemo na kožo, preko nje vsrka v naš krvni obtok. Torej tako ali drugače pristane v našem telesu.

Diana Vlahinič si je z naravno kozmetiko pozdravila problematično kožo.

Kaj bi za konec sporočili vsem, ki še zmeraj dvomijo v naravno kozmetiko?

Koža je naš največji organ, zato je zelo pomembno, kako zanjo skrbimo in kaj nanjo nanašamo, saj se, kot že rečeno, preko kože več kot 60 % sestavin vsrka v naš krvni obtok (po nekaterih podatkih pa celo več kot 90 %). Če dvomite v to, naj vas spomnim na nikotinske obliže, ki delujejo ravno po tem principu. Pravzaprav lahko sami doma opravite hitri test; strok česna prerežete na polovico ter z odrezanim delom stroka dobro vtrete sok česna na kožo na zapeljivo. Po nekaj

minutah (do 10 min) boste v ustih začutili okus česna. To dobro prikaže, kako pomembno je, kaj dajemo na kožo, saj večina sestavin izdelkov pristane v našem telesu.

Vse dvomljivce pa pozivam, naj nam ne verjamejo na besedo, temveč naj delovanje kvalitetne naravne kozmetike preizkusijo sami (z uporabo najmanj 6 mesecev).

Nataša Celin

KUPON
za 20% popust za Sugar StripEase paketek, naravni odstranjevalec neželenih dlačic (250g)

Kupon je vnovčljiv le osebno v trgovini OrCa na Komenskega ulici 44 v Ljubljani, popusti se ne seštevajo. Veljavnost kupona je do konca maja 2012.

Udeleženka olimpijskih iger zaprta v kletki v razpadajočem avtobusu

37-letna medvedka Katja, ki je leta 1980 nastopala na otvoritveni slovesnosti nogometnega turnirja olimpijskih iger v Moskvi in kariero nadaljevala v filmih in državnem cirkusu, je na stara leta zaprta v Sankt Peterburgu v nekaj kvadratnih metrov veliki kletki v razpadajočem zarjavelem avtobusu, s katerim je nekoč cirkus potoval po Rusiji. Dneve preživlja ob skakanju na mestu in obupnih poskusih, da bi s svojimi orumenelimi in oškrbljenimi zobmi pregriznila železne rešetke na kletki in pobegnila z avtobusa, ki se poleti nevarno pregreva. Ob njej je zaprtih še veliko drugih cirkuških živali, ki živijo v neznošem smradu in ob borni prehrani.

Medvedka je zaprta v nekaj kvadratnih metrov veliki kletki.

mag. Martin Vrečko

Ljudje po navadi ne želijo vedeti in videti postopka pridelave mesa

Bolezen je opozorilni znak, da je potrebno nekaj v našem življenju spremeniti. Vemo, kako težko se je spremeniti in kako lažje je igrati vlogo žrtve. So pa nekateri med nami, ki ob boleznih popolnoma sprejmejo odgovornost za svoje zdravje. In začnejo spreminjati svoje življenjske navade. Tudi na področju prehrane. Klic po spremembi je v sebi zaslišala tudi dramska igralka Nataša Tič Ralijan, ki je zaradi bolezni našla veganski način prehranjevanja.

Kaj vas je vzpodbudilo, da ste prenehali jesti hrano živalskega izvora?

Mama mi je povedala, da sem še ne polletna odklanjala špinačo, v kateri je bil jajček. Mesa nisem preveč marala, a so me naučili, da ga jem. Kakšno mi je bilo celo všeč, npr. ogrska salama. Bržda bolj zaradi začimb. Vendar smo to jedli samo bolj za praznike. Ker je hrana povsod vsebovala meso, tudi juhe, sem se navadila tako jesti in nisem znala drugače. Počasi sem odstranila meso, se že poročila kot vegetarijanka, vendar sem kar oboževala morsko hrano. Počasi mi je začela smrdeti goveja juha, čeprav jo je tašča naredila zelo dobro, ribe in celo meni ljubi škampi. Enkrat ja, pa spet ne in vedno bolj ne. In zgodilo se je, da jih nisem več mogla miksati. Včasih nisem razumela, da nekdo meša v palačinkah belo in črno moko ali uporablja samo polnozrnat. Smešno mi je bilo, da ima nekdo posodo, nož in desko samo za svojo brezmesno pripravo hrane. No, danes imam to jaz. Menim, da se premik dogaja znotraj človeka tako na fizičnem kot na umskem nivoju, s spremembo filozofije, odnosa do sebe in sveta. Ker sem na neki točki rekla: Ah, pa kaj se bom jaz bala smrti, bolezni ..., bom raje uživala ... in sem začela spet (nehala sem, ko sva se z Gašperjem odločila, da bi zanosila) kaditi. S tem da imam del pljuč odmrl in del zabrazgotinjen. Pogum pa tak. Čez dobro leto sem uspela slišati svojo vest, da je do neke notranje moči to popolnoma nespametna pot. Nisem zmogla nehati. Prosila sem stvarstvo, da mi nekaj pošlje nasproti. Kakšen nekajdnevni tabor. Pa sem zaradi kljuvanja enice (zoba), ki bi lahko imelo zveze z jezo, prišla prek kolonika (izpiranje črevesja z vodo) do masaže stopal in na predavanje v sedaj že bivšem cinema klubu. Že drugi dan predavanja je bil moj prvi nekadilski dan. Pa sem še prejšnji dan komaj čakala, da pridem domov in enega prižgem. Ma, ke lepo. Če si pripravljen, se zgodi lahko tudi čudež. Pripravljen kaj narediti. Fizično in tudi umsko. Tam sem izvedela o veganski prehrani. Zakaj je dobra, kako se pripravi, kako se telo odzove na tako čiščenje. Kako je bolezen prijateljica in kako za vsakim fizičnim čiščenjem pride še emocionalno. In še marsikaj do sedaj zame zelo uporabnega. Vse ni bilo zame novo. Lepo se je ujemale s stvarmi, ki mi jih je povedal že dr. Papuga, zdravnik, ki zdravi po tradicionalni kitajski medicini in mi je po uspešno zdravljeni bolezni (brez antibiotikov bi bržda umrla) pomagal telo razstrupljati in popolnoma okrevati. Pa tudi bratranec me je učil feng šuija. Tu so še kakšne knjige, pogovori in pa seveda intuicija in moj notranji oltarček.

Vi ste se torej s pomočjo veganske prehrane pozdravili. To je v nasprotju z logiko uradne medicine, ki zagovarja stališče, da je veganska prehrana nevarna. Pediater dr. Rok Orel je v javnosti dejal, da takšno hrano skrajno odsvetuje vsem ljudem.

Meni je veganska hrana zelo pomagala. Mogoče lahko kakšnemu tudi škodi. Ker strah je močna stvar. Ko greš na neznano pot, je dobro imeti korajžo v malhi. In dobro je imeti ob sebi ljudi, ki ti pomagajo. Včasih pa ti še bolj prestrašeni od tebe vlijeje večjo moč, da jo lažje mahneš po svoje.

Tuberkulozo so mi odkrili, ko se je že kar zmagovalno širila po meni. V takem stanju te bržda reši samo močno zdravilo. Zase sem prepričana, da me je rešilo smrti. Začasno, ker enkrat se bo itak zgodila. (smeh) Vendar sem kasneje ugotovila, da mi preventivno hitro predpišejo

antibiotike, da sta bila skrb in strah, da se bo prehlad spremenil v pljučnico, prevelika. In začela sem raziskovati: kako polna strahu hitro tečem k zdravniku, ali lahko premagam ta strah, kako si lahko sama pomagam in se izognem zdravlilu, ki ostalemu, nebolnemu telesu naredijo precejšnjo škodo. Na začetku je to bila kar huda preizkušnja zame in za moža. Imela sem znake, ki so spominjali na hudo bolezen, najraje bi me odpeljal na urgenco, po drugi strani pa je razumel mojo željo in mi vseeno želel biti v oporo. Vse te virusne okužbe in tralala in hopsasa sem do sedaj uspela pozdraviti sama. Na to svojo zmago sem ponosna in prepričana sem, da mi je še kako pomagal veganski način prehranjevanja.

*Nataša Tič Ralijan (na fotografiji s sinovoma Tosjo in Galom):
»Živali imam za brate in sestre.«*

Še vedno ga prakticiram in raziskujem. Če se mi kaj ne izkaže za uporabno, opustim, zamenjam, a v glavnem prebrodim kakšno krizo in sem z vsem izprobanim zelo zadovoljna. Rada raziskujem, brskam po sebi, prisluhnem telesu in notranjemu glasku. No, preden ga najdem, po meni viharijo čustva, da se ego kraljevsko nahrani. In te neprijetnosti mi govorijo, da imam 'še kr kaj za delat'.

Veganka nisem iz trme ali ker bi rada nagajala in s tem imela več pozornosti. Nisem fanatik. Fanatik nikoli ne podvomi. Ne raziskuje. In včasih si na tej poti tudi osamljen. Ne vem, kaj bo naslednje leto, in me sedaj tudi ne zanima. Sledila bi rada sebi. Jaz sama odločam, kaj bom. Čutim, da moj sedanji način prehranjevanja ni še meni najboljši, najbolj optimalen. Ampak krasno je, da raziskujem in delam, da bi stvari izboljšala. Konec koncev imam sebe rada in dobro si je to povedati, tudi na tak način.

Kaj pa strašnje pediaterov proti veganski hrani?

So tudi otroci, ki so vegani. Bržda jih je po svetu veliko. Sama nimam teh izkušenj. Zdravniki naj sami pri sebi pogledajo, kaj zagovarjajo. Verjetno je več vzrokov in razlogov. Tudi oni so samo ljudje. Hočem reči, lahko imajo prav in lahko se motijo. Znanka mi je neki dan rekla, da pozna žensko, ki je zelo zdravo jedla, sedaj pa ima raka. Zdravo jesti še ne pomeni, da boš srečen in zdrav do konca dni. Pomislila sem. Ja, to je dejstvo, ampak kako gledamo na to stvar. Ne pomislimo, da poznamo pa res veliko ljudi, ki imajo raka kljub/ob klasični prehrani.

Izgovorov, da se ne premaknemo in po možnosti z garancijo, da bo vse ok, je vse polno.

Je pa tole s pediatri lahko zelo sitno. Lepo je imeti takega, ki je fleksibilen. Da razume, da se želimo izogniti antibiotikom, da kdaj ne želimo otroka cepiti, se poskušamo izogniti posegu ... Mi imamo v Barsosu kar srečo. Sebe zaenkrat znam sama pozdraviti, pri otroku (kadar imajo obvezne preglede s šolo) pa imam občutek, da smo kdaj mi v službi medicine in ne ona nam. Pritiskajo na slabo vest in želijo imeti nadvlado, nadzor. Česa jih je strah?

»Ja, kaj pa potem sploh ješ?« je klasično vprašanje ljudi, ki srečajo vegana. Kako bi jim vi odgovorili? Kako izgleda vaš jedilnik?

Odkar jem vegansko, jem bolj pestro in bolj hranljivo. Možnosti je veliko, čeravno se izogibam tudi razhudnikom (paprika, paradižnik, jajčevac in krompir), kikirikiju, medu in orehom. Toliko je sadja, zelenjave, gob, žit ... Žita lahko jemo cel teden vsak dan drugega in tu so še izdelki iz njih. Le ur, ko je primerneje jesti in bolje že pojesti, se težko držim. Nimam še te discipline. Dostikrat mi ne uspeva. Se pa večkrat potrudim, da hrano dobro prežvečim. Tudi časa za mirno prehranjevanje mi kdaj zmanjka. Ali pa ob fizični hrani prežvekujem zraven še kakšno čustvo. Recimo, da se na kaj v mislih jezim.

Obvezno zajtrkujem. Kosmiče in podobno v riževem, ovsenem ... (sojinem ne) mleku, polenta, proso, sojin jogurt s koščki svežega sadja, pinijami, narezanim suhim sadjem (nežveplane marelice, dateljni, brusnice, goji jagode), vržem še kako spirulino ... Rada imam kruh. Jem v glavnem tistega brez kvasa. Tudi sama ga večkrat spečem, na star način, da spraviš testo in uporabiš za naslednjega namesto klasičnega kvasa. Dodam bučna in sončnična semena, lan, sezam in ovsene kosmiče. Zraven mi paše avokado pa kak namaz, pa oljke, tudi solato in vegansko rezino. In to je tak kraljevi zajtrček. Lahko pa so tudi riževi ali podobni vafli. Mnjami. Pa malicam. Pa rada imam sladko. Samo ne vsega. Tu sem izbirčna. Samo določene čokolade in piškoti. Sama tudi kdaj kaj spečem. Samo moram najti odjemalce, da se izplača. Tudi krofe in potice sem že poskusila in prav dobro je. Kosila pa, uf ,toliko je tega: riž, pšenica, proso, kvinoja, amarant, rž, ajda, koruza, pa sejtan, pašte, njoki ..., pa toliko zelenjave in raznoraznih solat. Veste kaj, nisem spretna kuharica in če meni uspeva, potem se lahko vsak loti tega, če želi, in bo uspel. Sicer pa za moje pojme bi lahko poenostavili prehranjevanje. Je lahko velika kompenzacija, cartanje in tudi odvisnost. Marsikje po svetu so v tem enostavnejši. Mogoče se pozna, da mejimo na gurmansko Italijo.

Kako z možem Gašperjem vzgajata sinova, kar se tiče prehrane?

Mož in otroka so vsejedi. Oziroma niso, ker jedo samo, kar poznajo, večinoma isto, in ne jedo, kar pripravim zase. (smeh) Ni enostavno. Jemo različno in se učimo spoštovati želje (in strahove) in čudne spremembe drugih (slednje se nanaša bolj name). Dobra naloga. Dobro je, da z Gašperjem kdaj gledava na zadevo s humorne plati. Je kar nekaj materiala za dobre štose. Mogoče bova kdaj naredila kakšno predstavo. Seveda poskušam širiti svoj teritorij, a sem se naučila, da ne gre nič na silo. Otroka sta prvo leto življenja jedla kar precej zdravo. Potem sta se pač priključila zame katastrofalnemu načinu prehranjevanja te civilizacije. Žal mi je, da sta do sedaj pojedla več sladkarij, kot sem jih jaz v celem svojem življenju. Da sta spila toliko alpskega mleka in pojedla in spila enih E-jev in boljše, da ne razmišljam. Jaz sledim sebi in sem zgled, da se to da. Če se bosta kdaj odločila za vegansko ali vegetarijansko prehrano, se naj sama od sebe in takrat jima bom lahko pomagala. Za sedaj so atijeve palačinke boljše od maminih, ampak tudi to je življenje.

Nekateri menijo, da je veganska prehrana pomembna rešitev za mnoge globalne probleme tega sveta (podnebne spremembe, lakota, onesnaženost ...). Kako vi gledate na to?

Nataša Tič Ralijan

Ravno danes je to govoril otrokoma Gašper. Kar je veliko boljše, kot če bi jaz, ker jaz sem malo čudna. (smeh) Vsi vemo, da je od krave bolj malo mesa, porabi pa ogromno vode in poje hrane toliko, da bi ta nahranila ne vem kolikokrat več ljudi. Pustoši se zemlja (zato izginjajo mnoge živalske vrste) in misel na privezavo kravo, ki joče za svojim mladičem in nima kaj dosti od življenja, me ovira, da tudi mlečnih izdelkov ne morem jesti. Verjamem, da je vse energija in se preko hrane in tekočine prenašajo informacije. Torej, sebe in telo imam rada in zakaj bi si to vase nalagala. Sploh če se da kvalitetno jesti brez tega. Na primer, če bi si samo nekajkrat letno naredili kuro (he, he, pa ne piščanca) s pšeničnimi kalčki, pa bi veliko prispevali za svoje telo in še kaj več. In ne stane nas dosti. Samo čez noč namočiš na krožničku zrna, malo pokriješ, takoj ko vzklijejo, jih pohrustaš in to je prava energetska bomba. A ni krasno, da ima tako mala reč toliko koristnih snovi in informacij in moč, da naredi iz sebe tako veliko stvar. In če jo pošpricaš, bo žal vedela in vsebovala tudi to.

Priznam, da me včasih potre, ko vidim, kaj se dogaja po svetu. Kaj delamo z vodo, pesticidi, živalmi, zdravili in vse to posledično v slabo sebi in otrokom in potomcem. Kam, le kam si se skrila vest? Smo jo skupaj z razumom in srcem poslali na počitnice, da nam ni treba misliti, čutiti, delati ... Ta planet se mi včasih zazdi kot kazenski. Pa mi od nekod posije sonce in dobim novih moči. Mogoče pa otroke učimo nekaj, kar je že prepozno, in bodo morali gledati in živeti med roboti in kloni in senzibilnost jim bo samo v škodo.

Z vegansko prehrano pomagamo tudi živalim. Kakšen je sedaj vaš odnos do teh sobitij? Ali menite, da se ljudje premalo zavedamo, kako pride zrezek na naš krožnik?

Mislim, da z veganstvom na nek način pomagam živalim. Imam jih za brate in sestre, rastline pa za prijatelje in prijateljice. Ljudje po navadi ne željo vedeti, videti, ozavestiti postopka pridelave mesa in njih izdelkov. To ogroža našo komoditeto. Pa saj bežimo še od čutenja samih sebe. In prodali bi se, da le ne bi imeli bolečine. Ne želimo pa tudi videti bolečine drugih. Ljudi in živali. Sedaj si ne znam predstavljati, da bi jedla meso. Mogoče v kakšnih ekstremnih situacijah. Pa mi kdaj še celo kaj zadiši. Samo vem, da je to samo spomin, ki me mami h kakšnemu ugodju. Ta spomin, ki se lepi na sedanost, je pri hrani še nekako obvladljiv. So drugi, katerih žrtev smo, veliko bolj močni.

*Damjan Likar
Prirejeno iz revije 7dni*

Slovenski vegetarijanci pišejo zgodbe iz svojega življenja

Poslovni sestanek v klavnici

Zdenka Bratec iz Maribora: Nad vegetarijanstvom sem bila navdušena takoj, ko sem pred tridesetimi leti v knjigi prebrala, da je možno jesti brez mesa. Čez pet let po mojih prvih poizkusih, ki so trajali nekaj mesecev z vmesnimi premori, sem imela poslovni sestanek, povezan z računalniško informatiko, v tovarni mesnih izdelkov Košaki. Med sestankom mi je ves čas paralo srce trpeče mukanje krav v klavnici. Od takrat se nisem več dotaknila govejega mesa. Malo za tem sem na cesti videla kamion, ki je prevažal perutnino v tako nizkih zabojih, da kokoši ali piščanci ne bi mogli vstati. Od takrat se nisem več dotaknila nobenega mesa. Kmalu za tem sem dojela, da so tudi ribe živa bitja z občutki in sem odstranila ribe z jedilnika. Že dolga leta moja kuhinja ni videla mesa ali rib. Ko pride kdo na obisk, je priložnost, da poje kaj dobrega in vegetarijanskega. Vedno manj hodim na kosilo ali večerjo k ljudem, ki menijo, da ne morejo imeti niti enega svečanega obroka brez mesa.

Ko sta bila moja otroka - vegetarijanca stara približno 12 in 10 let, smo bili na obisku pri teti, ki je pripravila vegetarijansko kosilo za nas, zase pa mesno juho. Otroka sta takoj odprla okno v kuhinji in prezračila, ker jima je zaudarjal vonj po juhi. Od takrat je teta, ki je moja otroka imela enako rada, kot da bi bila njena vnuka, vedno pripravila le vegetarijansko hrano, ko smo prišli na obisk. Tudi moja mama je skuhalo izključno vegetarijansko hrano, ko smo bili povabljeni.

Hčerka je bila zgled prijateljicam, ki so tudi nehale jesti meso

Ko sta bila moja otroka majhna – pred petindvajsetimi leti, sem jima včasih ponudila puranje, kokošje meso ali ribe, ker takrat še nisem dovolj dobro vedela, kako pripravljati zdravo, vsestransko vegetarijansko prehrano za majhne otroke. Vendar sta sama kmalu začela zavračati tako meso kot ribe. Sin je bil star tri leta, ko je videl živega purana in od takrat ga ni mogel nihče več pripraviti, da bi pojedel kaj iz mesa ali rib. Včeraj mi je rekel, da bo postal veganec, ker za industrijsko, masovno proizvodnjo mleka mučijo krave podobno kot v klavnici in naj si pogledam filme na internetu. Ne morem gledati filmov o mučenju živali, zato ne bom preverila - mu verjamem Hčerka se je vsa leta na gimnaziji predstavljala kot neomajna vegetarijanka. Zanimivo je, da je kar nekaj njenih prijateljic prav tako prenehalo jesti meso. Vsi so jo poznali po tem, da ima rada živali. Na gimnaziji je lepila plakate društva za osvoboditev živali in v vsaki situaciji z neomajno integriteto vztrajala pri svojem stališču, da ni potrebno ubijati živali, če hočemo jesti zdravo in dobro.

Ker sem želela imeti dovolj časa za družino, izlete v naravo in vedno sveže kosilo ter nekoga v hiši, ko sta prišla otroka domov iz šole, sta mi tu in tam pomagali dve prijateljici. Obe sta se naučili kuhati vegetarijansko in ena je tudi sama postala vegetarijanka.

Kljub nasprotovanju sva priredila vegetarijansko poroko

Aleksandra in Vjeko Horvat Mikola iz Prekmurja: Lansko leto sva na najini poroki svate pogostila z vegansko-vegetarijansko hrano. Čeprav sva bila edina vegetarijanca, sva vztrajala, da želiva imeti poroko brez prelivanja živalske krvi, obenem pa tudi brez alkohola. Svatom sva razložila, da je poroka namenjena temu, da se skupaj poveselimo ob tem lepem dogodku in da ni pomembno to, kakšna bo hrana in pijača. Povedala sva jim tudi, naj tisti, ki se ne strinja in ne more razumeti, zakaj sva se tako odločila, raje ostane doma. Slišala sva kar nekaj zanimivih komentarjev: »Pa saj se vama vsi smejiyo... Potem pa bomo morali s sabo prinesiti svojo hrano ... Vidva lahko jesta vegetarijansko hrano, mi pa bomo jedli običajno hrano.«

Aleksandra in Vjeko sta zaradi ljubezni do živali svatom ponudila brezmesno hrano.

Tudi najbližji sorodniki so bili skoraj popolnoma odločeni, da zaradi tega ne bodo prišli. Vendar pa naju niso popolnoma nič ganili s svojimi komentarji in s tem, da bi slučajno kakšnega svata pogrešala. Na koncu so skoraj vsi povabljeni razumeli najino odločitev ter prišli na poroko. Bilo je okrog 40 svatov. Nekateri so naju celo razveselili s pozitivnimi odzivi. Da želiva imeti takšno poroko, je pri tem najbolj botrovala velika ljubezen do živali in prava duhovna pot.

S pomočjo revije Osvoboditev živali sem postal vegetarijanec

Tomaž Stajniko iz Lenarta v Slovenskih goricah: Pri osemindvajsetih letih sem se razšel s svojo drugo punco. Prav v tem obdobju sem povsem slučajno prišel v stik z našo revijo Osvoboditev živali. Ob prebiranju revije se je v meni nekaj premaknilo in tisti glas, ki mi je že dalj časa šepetal o spremembi, je nekako zmagal. Revija mi je bila takrat ena in edina opora in v samotni po razhodu s punco sem imel tudi več časa in možnosti, da se v to stvar poglobim in začnem s spremembo. Kot prvo se lahko zahvalim društvu za izdano revijo, ki mi je dala vedeti, da v takšnem razmišljanju nisem sam in mi tako dala duševno podporo. Čeprav priznam, da sam nimam moči in poguma za širjenje te ideje, sem vesel, da to v mojem imenu dela društvo. Zato vsekakor bralce naprošam, da s kakršno koli pomočjo podprejo to naše društvo ter društvo za zaščito in proti mučenju živali. Ne zaradi nas članov, ampak zaradi živali, katere prisijajo in čakajo na našo pomoč.

Sanjam o dnevu, ko ne bo več mrličev po restavracijah in trgovinah

Bianca Žvorc Morris iz Murske Sobote in Düsseldorfa: Mama v nosečnosti z menoj ni mogla jesti mesa in živalskih izdelkov, takoj je vse zbruhala in še zdaj je vegetarijanka, skoraj veganka. Jaz pa sem si pri 11 letih starosti rekla, da ne bom več del mučenja živali, ko sem poleg naše domače hiše na poti domov iz šole videla tovornjak poln prašičkov. Bil je mrzel november, niso imeli prostora v tovornjaku in videla sem njihove brazgotine in modrice po celem telesu. Še zdaj imam nočne more zaradi tega in ta prizor mi bo ostal za vedno spominu. Nikoli ne bom pozabila nemoči in žalosti, ki sem jo čutila zaradi njih, ter groze in muk v njihovih očeh. Še zdaj jočem ko pišem tole, in sem si prisegla, da do konca življenja ne jaz ne moja družina ne bodo del

Bianca (na fotografiji z možem Charliem) je velika prijateljica živali. Foto: Ciril Jazbec

te morije. Borba za živali in otroke je postal tudi del mojega poklica in življenja. Sanjam o dnevu, ko ne bo več mrličev po restavracijah in trgovinah s hrano, sanjam o dnevu ko na ljudeh ne bom več videvala odrtih kož nedolžnih bitij.

Prošnja za prostovoljne prispevke za delovanje društva

Dragi prijatelji živali, Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice si prizadeva storiti čim več v dobro živali oziroma za njihovo zaščito. Ob mnogih aktivnostih in prostovoljnem delu pa potrebujemo za svoje delovanje tudi finančna sredstva. Z njimi financiramo razne projekte, kot so vegetarijanski pikniki in druge prireditve, izdajanje revije in drugih brezplačnih publikacij (letaki, plakati ...), delovanje varuha pravic živali in drugo. Vsaka finančna pomoč pomeni dragocen prispevek in podporo našemu delu.

Zato pozivamo vse prijatelje živali, da nam pri borbi za osvoboditev živali pomagata. Že 1 evro pomaga!

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na: Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva, številka računa: SI56 0201 1025 3228 311 (odprt pri NLB d.d.), referenca: 00 0107, namen plačila: prostovoljni prispevki.

Za vašo podporo se vam iskreno zahvaljujemo!

Plaćilni nalog BN 02		Plaćnik		Prejemnik	
Ime: JANEŽ NOVAK		Številka računa: SI 56		Ime: DRUŠTVO ZA OSVOBODITEV ŽIVALI IN NJIHOVE PRAVICE	
Ulica: NOVAKOVA UL. 1		Referenca: 00 0107		Ime: DRUŠTVO ZA OSVOBODITEV ŽIVALI	
Mesto: 1000 LJUBLJANA		Valuta: EUR		Ime: OSTROŽNO PRI PONIKVI 26	
Naložba: PROSTOVOLJNI PRISPEVEK		Znesek: = 1,00		Ime: 3232 PONIKVA	
PREJEMNIK		Številka računa: SI 56 0201 1025 3228 311		Ime: DRUŠTVO ZA OSVOBODITEV ŽIVALI	
Ime: DRUŠTVO ZA OSVOBODITEV ŽIVALI		Referenca: 00 0107		Ime: OSTROŽNO PRI PONIKVI 26	
Ime: 3232 PONIKVA		Valuta: EUR		Ime: 3232 PONIKVA	
Znesek: 1,00		Znesek: 1,00		Ime: 3232 PONIKVA	

Vzorec izpolnjenega plačilnega naloga BN 02

Dovolite naravi, da pomaga

Pozitivni vplivi naravne in negovalne kozmetike so povezani z ekološko pridelavo rastlin. Kreme Cosmerba iz ekološke predelave ne vsebuje polnil na osnovi mineralnih olj, niti sintetičnih barvil, dišav in konzervansov, ampak naravne rastlinske sestavine in eterična olja. Izdelki ne vsebujejo živalskih sestavin in niso bili testirani na živalih. Delovanje hladno stisnjenih eteričnih olj v kremah je tako različno, kot je njihova sestava, zato ne preseneča ljudska modrost, da za vsako bolezen rožica raste.

Kreme Cosmerba so **terapevtske**, odvisno, katero kombinacijo rastlin vsebujejo, **istočasno so tudi negovalne**. Naravne snovi, ki brez težav prodirajo v kožo, jo hranijo in spodbujajo k nemotenemu delovanju in obnovi. So energijsko prevodne. Uravnavajo in **lajšajo pretok energije po meridianih**. Tako Cosmerbini proizvodi **odpravljajo zastoj pretoka energije**, ki je nastal zaradi poškodbe ali obolenja. Prizadeti del zato hitreje okreva. Problematični del in njegovo širšo okolico namažemo s Cosmerbino kremo in tako ponovno vzpostavimo energijski pretok po meridianu – premostimo energijski zastoj in omogočimo hitrejše okrevanje.

COSMERBA kreme in olja uporabljamo tako za **vsakodnevno nego** kot tudi za **nego preobčutljive, alergične, nečiste, aknaste kože**, pa tudi za nego kože, ki se negativno odziva na druge vrste krem. Za kožo, ki je tja do maja pokrita z obleko in čez zimo poblede, s poletjem pa je vse bolj izpostavljena hladu klimatiziranih prostorov, je prehod na poletno sonce velik šok, ki se kaže pri številnih ljudeh z manjšimi do hudimi kožnimi alergijami. Alergije so lahko tudi posledica uporabe nenaravnih kozmetičnih sredstev (krem z UV-faktorji), zakisanosti telesa, nepravilne prehrane ... Alergije na koži so znak, da telo uporablja svoje zdravilne moči in **na silo »potiska« strupe skozi kožo**. Če se čistilni naporji telesa »potlačijo« z dodajanjem **zdravil oz. nenaravnih mazil**, se količina strupov v telesu še poveča, kajti s tem **zapremo odtok** v telesu za izločanje strupov. Lahko se izognete alergijam na sonce in tudi kremam, ki ljubljajo hitro porjavlost in zagorelo polt. Letos si vzemite čas za postopno pridobivanje pigmenta. Odmislite naglico in začnite čim prej uporabljati **oranžno kremo Cosmerba**.

Oranžna energijsko prevodna krema

Oranžna energijsko prevodna krema ne naredi »varovalne plasti« na koži, žarki se torej od nje ne odbijajo, ampak **beta karoten v kremi spodbudi nastajanje pigmenta**. Zagotavlja primerno vlažnost kože, jo neguje, ker odpira kožne pore in blagodejno vpliva na vse telo. Kljub uporabi kreme in že zagoreli polti se je treba izogibati opoldanskemu soncu.

Cosmerba **oranžna krema** je primerna tudi za ljudi z **občutljivo kožo**, otroke, starejše ljudi in za ljudi, ki so **alergični na sonce** in na druge kreme za sončenje. Zgovoren je primer mnogih ljudi in gospe, ki je z uporabo oranžne kreme Cosmerba odpravila alergijo na sonce v obliki izpuščajev in srbenja, oteklina in mehurjev. V preteklosti je pred odhodom na morje dobivala injekcije, z vztrajno uporabo oranžne kreme Cosmerba pa so mehurji le še spomin na čase, ko ji je bil dopust na morju in soncu breme. Nasprotno pa se ga zdaj veseli, njena koža pa

Terapevtska in negovalna linija za obraz in telo

Energijsko prevodne kreme po meridianih.

Zelo uspešne pri različnih težavah: brazgotinah, opeklinah, zlomih, poškodbah, alergijah, oteklinah, strijah, celulitu, aknah...

Naravna kozmetika Cosmerba

COSMERBA

več na:
www.vidastudio.si

Brezplačno svetovanje za vse naše izdelke - pokličite:
01 256 74 74

VI-DA STUDIO
tel.: 01 256 74 74, e-pošta: info@vidastudio.si

celo v senci borovcev lepo porjavi. (komentarje strank si lahko preberete na www.vidastudio.si). Verjamete, da lahko z redno uporabo kakovostne kreme Cosmerba rjava dobro negujete kožo in povrh še pospešite regeneracijo kože, opeklin, mehčanje brazgotin? Bržkone boste dejali: „Neee, kaj takega je preprosto nemogoče.“ Pa je, kajti izkušnje številnih v VI-DA studiu iz Ljubljane to dokazujejo.

Rjava energijsko prevodna krema

Nekateri ji pravijo kar družinska krema, saj je primerna za dojenčke, za moške, skratka, za vse družinske člane. Moški se z njo pohvalijo predvsem pri uporabi po britju, saj kožo **pomirja** in je primerna tudi za nego zelo **občutljive in hitro razdražene kože**. Med britjem lahko nastanejo razne poškodbe zunanjih plasti kože, »agresivni« preparati po britju pa povzročajo na poškodovani koži zbadajočo, pekočo bolečino. Kot odličen »nadomestek« nenaravnih losjonov po britju je lahko krema Cosmerba Rjava ali tonik Cosmerba, ki vsebujeta samo naravne sestavine. Rjava Cosmerba je odlična tudi za **opekline** in vse spremembe na koži; **odrgnine, podplutbe, žulje, herpes, akne** ...

Rjava krema Cosmerba je zelo priporočljiva tudi za **otroke**. Za **preprečevanje in odpravljanje kožnega vnetja, pordele kože in pleničnega izpuščaja** nanašajte kremo po vsaki menjavi plenice na umito kožo. Naravno kremo Cosmerba Rjava priporočamo tudi za preprečevanje brazgotinic po noricah, rdečkah in hitrejšo regeneracijo kože. Priporočljiva je tudi za **zaraščanje popka** pri novorojenčkih, krema prispeva k hitrejšemu celjenju

in regeneraciji kože. Tudi nekatere izkušnje uporabnikov kozmetike Cosmerba so dokaz o njihovi učinkovitosti. Navajamo samo enega izmed njih: »Preprosto, Cosmerba je zakon! Ne bom vas morila s težavami, ki sem jih imela s kožo, ampak samo našela blagodejne učinke Cosmerbe. Mislim, da sem poskusila že skoraj vse in lahko povem, da so kreme božanske. Rjavo kremo uporabljam kot vsakodnevno kremo za telo in obraz. Pomaga pri sončnih in drugih opeklinah, saj takoj po nanosu začutimo olajšanje in naslednji dan rdečice na koži ni več. Priznam pa, da s kremo ne »šparam«. Na kožo naneseš zadostno količino in jo lepo razmažem, saj se izredno hitro vpije in ne pušča mastnih sledi. Opazila sem, da je pri večkratnem nanosu rdečica hitreje minila in koža se mi ni olupila. Kremo nanašam tudi neposredno na rane, odrgnine in ureznine. Rane se hitreje celijo in brazgotine hitro izginejo. Mož jo uporablja za obraz po britju in nima več vnete kože po vratu. Naj vam povem, da je rjava krema izredno učinkovita pri poporodnih šivih, saj jo lahko mažemo na sluznico. Koža bo v kratkem ponovno prožna in bo pridobila potrebno elastičnost. V poletnih mesecih pa v kombinaciji z oranžno kremo lahko pridobimo lepo zagorelo polt in jo v jesenskih mesecih še obdržimo. Pa naj povem, da tudi našega kužka večkrat namažem, če si kje odrgne kožo. V primeru, da si polžiže namazan predel, ne bo nič narobe, saj so sestavine naravne. Vtrite kremo na rano, da se dobro vpije in da preneha začetni pekoč občutek. Kuža bo hitro pozabil na rano in je ne bo več lizal. »

Rdeča energijsko prevodna krema

Sestavine v kremi **napenjajo kožo** - ji vračajo tonus in **pospešujejo prekrvitev kože**. Kožno tkivo, razvlečeno in

obremenjeno zaradi **nosečnosti, po hujšanju ali liposukciji**, postane zaradi naravnih snovi v kremi zopet čvrsto in dobro utrjeno. Pospešeno odstranjuje odpadne snovi pri **celulitu** in tekočine pri **oteklinah**. Krema tudi preprečuje in odpravlja **kapilare (žilice)** na obrazu in nogah.

Zelena energijsko prevodna krema

Lajša težave pri **poškodbah in/ali bolečih mišicah ter po poškodbah tetiv, vezi, sklepov**. Za hitrejšo regeneracijo tkiv. Priporočamo jo vsem **športnikom**, saj **zmanjša utrujenost** po aktivnosti. Utrujenim in bolečim nogam vrača svežino. Medena detelja v kremi lajša težave pri **krčnih žilah**.

Spremembe med nosečnostjo ali hitra sprememba teže lahko povzročijo nastanek **strij**. Z redno uporabo Zelene kreme lahko preprečite nastanek strij. Če pa jih že imate, jih lahko zmanjšate oziroma odpravite, odvisno od tega, koliko časa so že prisotne.

Najboljše, da se prepričate sami, kaj lahko naredijo kreme Cosmerba, ki so v harmoniji z modrostjo narave.

Več informacij dobite na spletni strani www.vidastudio.si, po telefonu 01/256 74 74 ali kar pri njih v VI-DA Studiu d.o.o., Celovška 280 (poleg Mercator centra Šiška), Ljubljana.

Ali veš, kako malo sem vreden?!
Že ob rojstvu so me ločili od mame;
kradejo mi mleko, ki je moja hrana
in nazadnje bom postal pečenka.

Želim si živeti!

~One Voice ♡

Živega me zmeljejo,
da imaš ti lahko jajca na mizi –
kuhana ali ocvrta.
Veš, kruta resnica je,
da smo fantje piščanci le odpadek
pri proizvodnji jajc.

Želim si živeti!

~One Voice ♡

Kakšna živila za zdravo življenje najdete v trgovini »K naravi«?

Obiskali smo eno najbolj iskanih trgovin z zdravo prehrano v Ljubljani – na Celovški cesti 87. Na prvi pogled nič posebnega, čeprav police kažejo pestro izbiro. Zakaj se torej pri njih oglašajo ljudje tudi iz drugih delov Ljubljane? Zakaj vse več ljudi iz cele Slovenije naroča hrano pri njih preko interneta? O vsem tem smo povprašali prodajalke.

Kaj je tisto, kar bi vi opisali kot vašo posebnost?

Milena: Vse od nastanka trgovine naprej si prizadevamo, da imamo v svoji ponudbi kar največ pridelkov in izdelkov iz miroljubne pridelave. Hrana, ki je pridelana in predelana na tak način, seveda sodi v sam vrh kvalitetnih živil. Vse od priprave polj in sejanja, negovanja rastlin skozi celo leto do pobiranja pridelkov kmetje v Miroljubnem kmetijstvu sledijo zlatemu življenjskemu pravilu: »Česar ne želiš, da bi tebi kdo storil, tega tudi ti nikomur ne stori,« in »kar želiš, da tebi kdo stori, to stori najprej ti drugim«. To vodilo upoštevajo tudi pri predelavi. Prav tako se vsi, ki shranjujemo in prodajamo te izdelke, trudimo stalno zavedati, da v svoje roke sprejemamo in podajamo naprej našim kupcem življenje, darila narave. Naša živila posebej cenijo tisti, ki iščejo čim bolj čista živila. In tisti, ki zaznavajo več kot samo to, kar se vidi. Vsak kozarček namaza in vsak korenček pa seveda nosi tudi energijo spoštovanja do živalskega in rastlinskega sveta. Morda jih imajo zato otroci tako radi.

Pri tem visokem etičnem merilu, ki si ga, kot razumem, postavljate v Miroljubnem kmetijstvu, najbrž ni težko zadovoljiti tudi zahtev ekološke pridelave?

Alja: Ne, res ne. Pridelovanje brez strupov in prisiljevanja rastlin je seveda ena od stopnic do miroljubnega kmetovanja. Vsi kmetje, katerih izdelke in pridelke prodajamo, imajo tudi že veliko let eko certifikat. Nekomu, ki se trudi, da ne bi nikomur povzročil, česar sam ne želi doživeti, seveda ne pride na misel, da bi rastline mučil z umetnimi gnojili. Ali da bi živali zastrupljali s pesticidi ali t.i. plevele uničil s herbicidi. Z drugimi besedami: sam ne želi kemije na svojem krožniku, torej je ne bo dodajal rastlinam in živalim, poljem ali ljudem. Ne želi, da bi z njim ravnali, kot ravnajo z živalmi za zakol, zato tega ne dela. Živali ne goji za zakol, niti jih ne izkorišča na kakšen drug način. Če jih imajo na kmetiji, imajo pravico tam živeti njim primerno življenje vse do svoje naravne smrti. Kmetje, predelovalci in prodajalci teh izdelkov smo tudi vegetarijanci. Morda se to sliši nekoliko zahtevno. Če malo pomislimo, pa je popolnoma samoumevno. Kmetje, ki se trudijo kmetovati miroljubno, ne polivajo gnoja in gnojnice po svojih poljih, po rastlinah in drobnih živalicah, ki skrbijo za zdravo zemljo. Sami želijo počitek po napornem delu, torej ga privoščijo tudi poljem: v Miroljubnem kmetijstvu imajo polja vsako tretje leto pravico do enega leta počitka. Miroljubno kmetijstvo torej izpolnjuje vse zahteve ekološkega kmetijstva, poleg teh pa si je postavilo še mnogo višje zahteve v odnosu do vseh oblik življenja.

Kako se prepričate, da so proizvodi, ki jih prodajate, res naravni in veganski?

Andreja: Stalne ekološke kontrole, ki so jim podvrženi kmetje, ki imajo eko certifikat, so samo eden od pogojev za zaupanje. V Miroljubnem kmetijstvu je princip delovanja: vse iz ene roke. To pomeni, da se trudimo, da je od pridelave do kupčevega krožnika čim manj ljudi. (To omogoča sorazmeroma nizke cene – približno na nivoju ekoloških.) Hkrati pa se tudi vsi dobro poznamo. Velikokrat smo na kmetijah, večkrat tudi ob večjih dogodkih, kot je pobiranje pridelka ali okopavanje ali druga večja dela. Zato dobro poznamo načine dela posamezne kmetije. Poznamo tudi etična izhodišča, ki so temelj za miroljuben način kmetovanja. Enega od njih je že prej omenila Milena: »Kar ne želiš, da drugi tebi stori, tega tudi ti nikomur ne stori.« Kmetje, ki so pripravljene toliko več delati, da ne bi prizadeli bolečin živalim

ali naravi, tudi gotovo ne bodo pripravljene zastrupljati soljudi. To in njihova življenjska filozofija je pravzaprav večja garancija za resnično kvaliteto kot pa ekološke kontrole in certifikati. Rekla bi, da ljudje to čutijo. Verjetno je to tudi razlog za vse večje povpraševanje po živilih iz Miroljubnega kmetijstva.

S katerimi kmetijami sodelujete?

Milena: Trenutno sodelujemo s štirimi slovenskimi kmetijami, ki so tudi v Združenju za razvoj miroljubnega kmetijstva v Sloveniji, s štirimi nemškimi kmetijami, ki delajo po načelih Miroljubnega kmetijstva že več kot 25 let ter mlinom na kamne in pekarno. Tudi zadnja dva delata po teh načelih.

Vaša trgovina slovi po namazih iBi, ki so res božanskega okusa. Nam lahko poveste, v čem se ti namazi razlikujejo od številnih drugih zelenjavnih namazov na trgu?

Alja: Osnova teh namazov so sončnična semena. Glede na okus so jim dodana posamezna zelišča oz. zelenjava in začimbe. So popolnoma veganski. Ne vsebujejo glutamata, ne kvasnega ekstrakta ali drugih ojačevalcev okusa, nobenih barvil ali konzervansov. Tudi jim ne dodajo sladkorja. So torej popolnoma naravni. Nobena sestavina ni pripravi pregrevana. Edina toplotna obdelava je pasterizacija. Zaradi nje jih lahko hranite več kot celo leto. Ker nimajo živalskih sestavin, ne vsebujejo holesterola. Primerni so tudi za diabetike. Sončnična semena vsebujejo mnoge snovi, ki krepijo in hranijo živčni sistem. Miroljubno pridelana zelenjava in zelišča jih obogatijo s telesu potrebnimi rudninami in elementi v sledeh. Kot ste že omenili, pa so odličnega okusa. Eden naših kupcev jih imenuje »rolls-royce med namazi«.

Novost v vaši ponudbi so veganski čevlji italijanskega podjetja Noah. Kako bi opravičili ceno teh čevljev, ki je relativno visoka v primerjavi s ceno vedno večje ponudbe t. i. »plastičnih« čevljev?

Andreja: Ti čevlji niso iz usnja, vsekakor pa sodijo ob bok drugim najbolj kvalitetnim čevljem na svetovnem trgu. Odlikuje jih eleganten italijanski dizajn, italijanska izdelava in najkvalitetnejši sodobni materiali, ki odlično dihajo (hkrati pa so vodoodporni). Materiali so izredno kvalitetni, podobni tistim, ki jih že veliko let uporabljajo za pohodne čevlje. Visoka kvaliteta seveda tudi po ceni ni primerljiva s t. i. »plastičnimi« čevlji, ki so jih proizvedli skorajda nič plačani delavci v daljnih vzhodnih deželah s tehnologijo, ki onesnažuje, in iz materialov, ki ne dihajo.

Poleg trgovine v Ljubljani, ki je mimogrede odprta tudi ob nedeljah med enajsto in dvanajsto uro, je možno nekatere vaše izdelke kupiti tudi v trgovini Mir v Mariboru. Lahko jih najdemo tudi ob sobotah na tržnici v Celju, Ljubljani in Krškem, ob petkih na tržnici v Novem mestu, vsako prvo sredo v mesecu pa v Brežicah. Vaši izdelki so dosegljivi tudi v spletni trgovini www.ibi-vegan.si. Bi lahko ocenili, v katerem delu Slovenije je povpraševanje po veganskih izdelkih večje in kje manjše?

Alja: Največ povpraševanja je v Ljubljani in Mariboru. Vse več je tudi naročil iz primorskih mest, Novega mesta, Brežic, Kranja, Jesenic, Postojne, Celja, Murske Sobote ... V zadnjem času posebej raste število naročil iz raznih majhnih krajev in vasi – iz cele Slovenije. Vse več ljudi uporablja internetna naročila. Udobna so in prihranijo čas. Za 4 €, pri malo večjem naročilu pa brez stroškov pošiljanja, vam prinesejo vse naročeno domov. Namesto vožnje v trgovino se lahko ukvarjate z otrokom ali opravite kakšno nujno delo ali pa si preprosto odpočijete od napornega dneva. Paket si lahko naročite domov, v službo ali na kakšen drug naslov.

Nataša Celin

In kaj pravijo o iBijih tisti, ki jih že dolgo kupujejo?

iBi namazi so zame ne samo božansko dobri, pač pa tudi zelo uporabni pri kuhanju. Pozitivno delujejo tudi na mojo psiho. Čutim, da je v teh namazih res dobra energija. Maja, Ljubljana

iBineza se je pri nas zelo obnesla za gratiniranje krompirja, ker ima hčerka alergijo na jajca. Mojca, Škofja Loka

Kaj mi je pri iBi namazih najbolj všeč? Zagotovo okus. Poskusila sem precej drugih veganskih namazov, pa mi tudi ena znamka ni bila všeč. Barbara, Kočevje

Zakaj je to res tako, si preberite na www.iBi-vegan.si

Kako se izognete smetani, jajcem ter sirom (in s tem tudi holesterolu)?

Veste, da jajca ali mleko niso dobri za vaše zdravje. Vendar bi radi še najprej uživali v kremastih omakah, narastkih, solatnih polivkah... Kako?

Mnogi že poznajo rešitev: veganski namazi iBi!

Zakaj vam bodo še posebej všeč?

- Ker so **kraljevsko dobri!**
- V **nekaj minutah** z njimi pripravite različne kremaste omake ali prelive.
- **So idealna hrana za otroke!** Semena sončnic vsebujejo velik delež beljakovin s pomembnimi esencialnimi aminokislinami.
- **Vsebujejo manj kalorij!** iBi je samo pol tako masten kot npr. margarina in je **brez holesterola**.
- **So dobri za srce in ožilje!** Visok delež večkrat nenasičenih maščobnih kislin (86%) ugodno vpliva na maščobe v krvi in tako ščiti žile.
- **Dobro denejo vašemu razpoloženju** in z obilico vitamina B1, B6 in drugih vitaminov skupine B **krepijo vaše živčevje!**
- **Primerni so za diabetike!** Ni dodanega sladkorja in samo iBinela ima dodan pšenični sirup.
- **Oskrbijo vas s številnimi pomembnimi vitamini!** Poleg vitaminov A, B1, B2, B6, C, E, K ... so sončnice eden najbogatejših virov vitamina E. Vitamin je eden najučinkovitejših antioksidantov in s tem zaščitnik proti raku.
- **Prinesejo vam nepogrešljive minerale!** Kalcij, kobalt, baker, fluor, jod, železo, magnezij, mangan, fosfor, kalij, natrij, cink...
- **So popolnoma naravni, brez glutamata, kvasnega ekstrakta, barvil, emulgatorjev, stabilizatorjev ali druge kemije.**

Kaj v vašo kuhinjo prinesejo iBi namazi?

- **iBineza** prefini, obogati in zaokroži okus vaših omak in enolončnic. Odlično zamenja majonezo – npr. v francoski solati.
- **iBi »Zeliščni vrt«** vašim jedem doda nežne okuse zdravih vrtnih zelišč
- **iBi čemaž** prinese moči in svežino gozda
- **iBi paprika** pričara kanček sončnega poletja na vaše krožnike
- **iBi hot** začini z malo pikantnosti
- **iBi italiano** krožnik špagetov povzdigne v gurmansko pojedino
- **iBi Simba** navduši vse, ki imate radi okuse, ki spominjajo na Indijo.
- **Vsi do zadnjega** so odlični kot namaz na kruhu za zajtrk ali malico.

Kliknite na www.ibi-vegan.si in spoznajte še ostale člane pisane iBi družine.

Akcija:

Do 30. 4. 2012 – bomo vsem bralcem revije Osvoboditev živali poleg vsega, kar boste naročili, dodali še darilo: knjižico z recepti za hitro pripravo iBi omak.

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

(pristojni davčni urad, izpostava)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice	6	8	8	4	4	9	3	0	

V/Na _____, dne _____
_____ podpis zavezanca/ke

PRIPOROČILO ZA IZPOLNJEVANJE ZAHTEVE ZA NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA DONACIJE

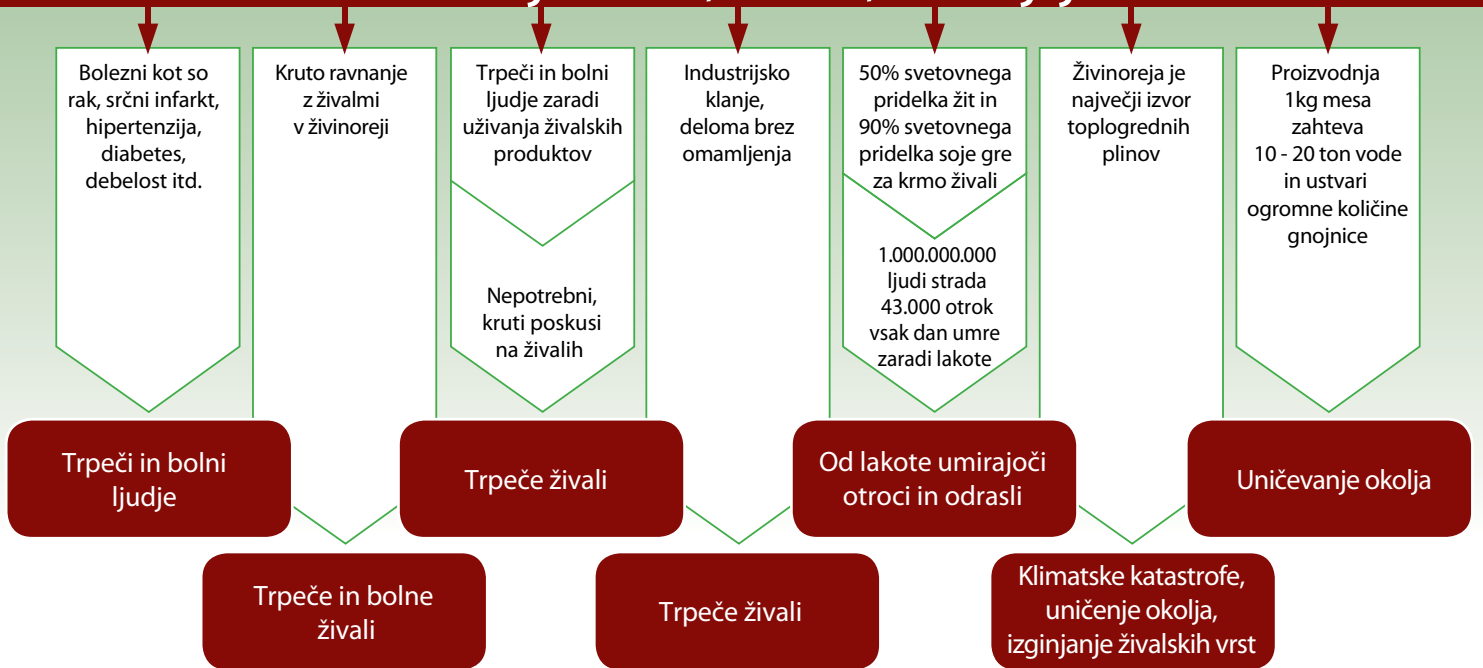
V skladu s 142. členom Zakona o dohodnini lahko davčni zavezanec zahteva, da se do 0,5% dohodnine, po tem zakonu odmerjene od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno-koristnih namenov in za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov. Davčni zavezanec lahko posameznemu upravičencu nameni 0,1%, 0,2%, 0,3%, 0,4% ali 0,5% dohodnine, seštevek vseh pa ne more presežati 0,5% dohodnine.

Med upravičenci, katerim je mogoče nameniti del dohodnine, je tudi Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva. Mogoče mu je nameniti do 0,5 % dohodnine. Izpolnjeno zahtevo je treba poslati na pristojni davčni urad, lahko pa tudi na naslov društva, v kolikor ne veste, kateri davčni urad je pristojen za vas. Društvo bo zahtevo nato poslalo na pristojni davčni urad. Davčni zavezanec lahko da zahtevo za namenitev dela dohodnine tudi prek sistema eDavki na spletni strani <http://edavki.durs.si>, pisno ali ustno na zapisnik pri davčnem organu. Če nam namenite del dohodnine, s tem niste prikrajšani, saj bi sicer šel ta del vaše dohodnine v državni proračun.

Davčni organ upošteva veljavne zahteve, s katerimi razpolaga na dan 31. decembra leta, za katero se dohodnina odmerja. Zahteva velja do trenutka, ko davčni organ prejeme novo zahtevo ali preklic zahteve.

Norost pod krinko normalnega

Uživanje mesa, mleka, sira in jajc

Priporočilo zdravnika:

Uživajte zdrav, veganski način življenja!

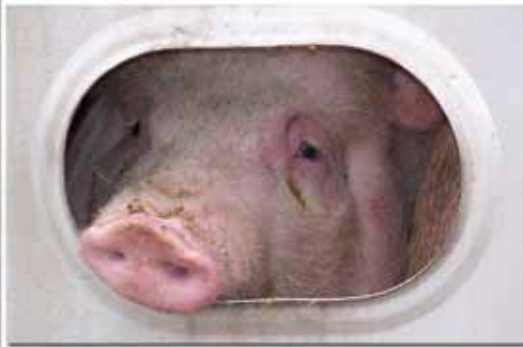
Ernst Walter Henrich, dr. med.

www.ProVegan.info

Brezmejna žalost ...

by g-u-z-l

Postani vegan!

Si ljubitelj ŽIVLJENJA ali ljubitelj MEŠA?

Pozabite usnje. Iz česa so ti čudoviti čevlji?

Vam že sama beseda usnje povzroča neprijetne občutke in razdvojenost? Pred očmi se vam pojavijo oči zaprtih živali, trpečih v hladu in smradu, ločenih od staršev, brez možnosti vzgojiti svoje otroke, brez možnosti videti sonce, čutiti veter, gledati jesen ... Veste, da se to dogaja z enim samim namenom: zaslužiti z njihovim mesom, mlekom in kožo. Ne bi hoteli biti na njihovem mestu.

Resnično nočete več te kože na svojih nogah! Ne morete si več kot Pilat ob vsakem nakupu umivati rok: »To je bilo pač na razpolago.« Nočete biti več sokrivi za onesnaženje voda in vsega okolja, ki ga prinaša usnjarska industrija! Vse bolj se zavedate, kakšno škodo okolju in koliko bolečin prinesejo vsaki usnjeni čevlji. In kaj lahko storite?

Najbrž ste že poskusili uporabljati plastične čevlje (še zelo poceni so, saj so jih večino proizvedli delavci daleč od nas za sramotno nizko plačilo), pa tudi ne gre. V njih se vam noge potijo, podplati vas pečejo in kar čutite, kako neugodni so za vaša stopala. Mar se mora tisti, ki noče povzročati bolečin drugim in ne prispevati k uničevanju okolja, res odpovedati udobju, eleganci in izbranemu okusu? Konflikt se je zdel včasih kar nerešljiv. Pa ni!

Ni vam več treba obuvati živalskih kož. Čakajo vas italijansko elegantni čevlji iz mikro materialov, ki odlično dihalo.

Kaj boste pridobili z njimi?

- Vsaki živali boste lahko brez slabega občutka pogledali v oči.
- Vsakemu človeku boste lahko iskreno rekli, da za prijetno in radoživno življenje ni potrebno ubijati živali.
- Pore teh visoko kvalitetnih materialov iz mikrovlaknen so dovolj velike, da omogočajo prehod zraka in dovolj majhne, da onemogočajo prehod vodi. Zato je obutev iz njih zračna in prijetna. Tudi vsaka ploha ne bo prilezla do vaših nog.
- Prefinjenost materialov (gladko usnjen ali nežno semiš izgled) ter elegantni italijanski dizajn in izdelava vam bodo prinesli občutek izbranosti in negovanosti. Vaša okolica bo to opazila kot privlačnost in izžarevanje življenjske radosti.
- Občutek moči in obvladovanja življenja bo v elegantni obutvi večji. Zavest, da ste v svojih ravnanjih dosledni in ne polovičarski, pa vam bo dala več moči, veselja in odprtosti

Kje si lahko ogledate te nove čevlje?

V brskalnik odtipkajte www.ibi-vegan.si in tam kliknite na veganska obutev. Še več modelov boste našli na www.noah-shop.com. Za več informacij v zvezi z njimi pa pokličite gospo Andrejo na številko 031 688 310. Uživate v pomladi in poletju v veganskih čevljih NOAH.

Oglejte si www.ibi-vegan.si